

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Loe Väike-
Maarja
Valla
Infolehte
internetis
[www.
v-maarja.ee](http://www.v-maarja.ee)

Nr 3 (204)

MÄRTS 2011

Hind 0.20 eurot (3 kr)

Ole koos meiega:

facebook

Georg Lurich - 135

22. aprillil möödub 135 aastat ühe oma aja vägevaima jõumehe ja maadleja Georg Lurichi sünnist. Tema tähelend viis teda võistlusturneedele Tsaari-Venemaale, Euroopasse ja hiljem Ameerikassegi. Kõikjal jäi Eesti atleet võitmatuks ning hämmastas rahvahulki oma tohutu jõu ja hiilgava tehnikaga. Legendid Lurichi jõust, võitudest maailma tugevamate meeste üle ning tema keha ilust ja vaimu teravusest liikusid suust suhu...

Jõumees Georg Lurichi fenomen ulatub 19. sajandist tänasesse päeva. Temast räägitakse, kui mainitakse läbi aegade suurimaid eestlasi, temast räägitakse, kui tehakse kokkuvõtteid Eesti spordiajaloo kohta. Viru Vägevate selgitamisel valis rahvas Lurichi Paul Kerese järel teiseks suurmeheks ning tema säravast isiksusest kirjutab "Sajandi 100 suurkuju". Kas aga Lurichit mäletatakse ka 100, 200 ja enam aasta pärast, sõltub paljuski meist, tänastest väikemaarjalastest. Meie saame hea seista selle eest, et Lurichi nimi, saavutused, tõekspidamised ja terved eluviisid ei vajaks unustuse hõlma, vaid kestaksid ja leiaksid järgimist sajandist sajandisse. Et Lurichit teataks täna, homme ja ka ülehommeks...

Georg Lurichi 135. sünniaastapäeva tähistame mitmete üritustega.

Esmaspäeval, 18. aprillil kell 19.00 toimub Väike-Maarja tänavail Lurichi 135. sünniaastapäeva kevadjooks (4+4 teatejooks väga paljudele vanusegruppidele). Pärast võistlust kogunetakse spordihoonesse, kus enne autasustamist pühendatakse pooltund

Georg Lurichile. Meenutatakse tema olulisemaid eluetappe, tõekspidamisi, karskeid eluviise, vaimuerksust, kõnesid, legende - kõike seda, mis paneb rahvast Lurichile mõtlema ka nüüd, 135 aastat pärast tema sündi.

Laupäeval, 23. aprillil peetakse 13. Geogi Kange rammuvõistlus. Tänavuse rammuvõistluse raames toimub Väike-Maarjas Eesti Professionaalsete Rammumeeste Ühingu Amatöörsarja etapp, kuhu oodatakse nii kohalikke võistlejaid kui ka rammumehi üle Eesti.

23. ja 24. aprillil toimuvad Väike-Maarja spordihoones suurejoonelised maadlusvõistlused: 23. aprillil Eesti kadettide meistrivõistlused ja 24. aprillil 56. rahvusvahelised Georg Lurichi mälestusvõistlused. Need võistlused viiakse läbi koostöös Eesti Maadlusliiduga.

Jälgige enne üritusi täpsemat reklaami!

Ilve Tobreluts, kultuuri- ja spordiosakonna juhataja

Fotokonkursi näitus ootab!

Tänavune fotokonkurss oli inspireeritud alanud valge kassi aastast, mis lasi pildistada lemmikloomi ja eriti raskest ning keerulisest ajast augustitormist kuni lumeuputuseni.

Laekus üle 80 foto, mis jäävad kuni aprillini raamatukogus näitusele. Pilte on võimalik vaadata ka internetileheküljelt: www.v-maarja.ee/fotokonkurss

Eriliselt tõsteti zürii poolt esile **lemmikloomade** teema puhul: "Saagiga" - Silvi Aasu-mets, "Päikeses" - Mirjam Savisto ja "Vennad" - Heete Ausmeel.

Ära märgiti: "Ilves või..." - Silvi Aasumets, "Hiirejahil", "Uudishimu", "Teadust ammutamas" -

Kalle Rand, "Eest ära, mina tulen!" - Mirjam Savisto, "Kassike naerab" - Aleksander Kopso. Teemal "Kontrastid looduses ehk ilu ja valu meie ümber" tõsteti esile: "August", "Taaskasutus - suusaad" - Ulvi Mehiste, "Roosid jääs" - Silvi Aasumets, "Rahulolematus" - Kalle Rand.

Ära märgiti: "Talumehe valu", "Tlu ja valu" - Silvi Aasu-mets, "Maa ja taeva vahel" - Kalle Rand, "Looduse infotund", "Loojuv päike" - Kelly Olvi,

Ebaveres peetud vastlapäeval rõõmustas vastlatrallist osa saama tulnud kaks vahvat lumememme - alias Egert Vinogradov ja Kevin Hövelson. Ilve Tobrelutsu foto

"Kimalane kannul" - Ulvi Mehiste.

Eripreemia pälvis Ele Kivisaare fotoseeria 8. augusti tormi tagajärjedest Väike-Maarjas.

Palju oli veel põnevaid ja ilusaid pilte. Täname kõiki, kes oma töid meile saatsid.

Õnnelikku hetketabamist ja kiiret jäädvustamist järgmistel fotojahtidel!

Kutsume teid näitusele raamatukogus.

Irma Raatma

Simuna vabatahtlik tuletõrje selts on aastane!

ÕNNITLUSED ESIMESE TEGUTSEMISAASTA PUHUL!

12. märtsil täitis Simuna Vabatahtlikul Tuletõrje Seltsil esimene tegevusaasta. Selts tänab kõiki, kes meid toetasid nii materiaalselt kui ka moraalselt!

Õnnitleme esimese tegutsemisaasta puhul! Simuna Vabatahtlik-

ku Tuletõrjeseltsi kuulub 22 liiget.

2010. aastal tegi selts kokku 22 väljasõitu. Sellel aastal on seltsil tulnud käia kokku kuuel väljasõidul, põhiliselt elumajade kustutamisel. Kuid õnnestus ka üks maja põletada - see oli

tellimustöö Laekvere vallalt (pildil). Tuletõrje seltsi tegemisi saab vaadata seltsi koduleheküljelt <http://simunavts.wordpress.com/>.

MTÜ juhatuse esimees Mart Pruul

Ragn-Sells AS info jäätmevaldajatele

1.maist 2011 jätkab Ragn-Sells AS korraldatud jäätmevedu Väike-Maarja vallas.

Ragn-Sells AS info jäätmevaldajatele: **Jäätmeveoleping** - kui Teil on olemas Ragn-Sells AS-ga allkirjastatud **jäätmeveoleping (raamleping)**, siis kehtib see ka uuel korraldatud jäätmeveo perioodil. Raamlepingule lisandub **lepingulisa**, mis täpsustab korraldatud jäätmeveo tingimusi. Lepingulisa üks eksemplar allkirjastada ja saata Ragn-Sells AS-le tagasi, aadressile Uus 1, Kiviõli 43121.

Kui Teil ei ole Ragn-Sells AS-ga kehtivat raamlepingut, siis palume hiljemalt 1.maiks 2011 pöörduda Ragn-Sells AS poole, et sõlmida ka raamleping!

Korraldatud jäätmeveoga loetakse automaatselt liitunuks kõik jäätmevaldajad ning lepingu sõlmimata jätmine jäätmevaldajat jäätmeveost ei vabasta. Erandkorras saab korraldatud jäätmeveost vabastuse anda üksnes Väike-Maarja Vallavalitsus, juhul kui kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata.

Kontaktandmed - kui soovite edaspidi paberarvete asemel saada **e-arveid**, palun andke sellest Ragn-Sells AS-le teada! E-posti kaudu saate teada jäätmekäitlusinfot ning iga aasta lõpus uue aasta tühjendusgraafiku. Samuti andke teada oma telefoninumber, et vajadusel saaks Teiega kiiresti ühendust.

Konteineri tühjendamine - veopäeval tuleb tagada juurdepääs kogumishenditele. Juhul, kui tühjenduspäeval ei ole võimalik konteinerit tühjendada kliendist tulenevatel põhjustel (kogumishendi ette on pargitud auto, talvisel ajal on konteineri ümbrus lumest puhastamata, krundil puu-

dub kogumishend, kogumishend on ebasobivad jäätmed - ehitusjäätmed, ohtlikud jäätmed, biojäätmed, suurjäätmed; või esineb muu kogumishendi tühjendamist takistav asjaolu), on AS-i Ragn-Sells õigus nõuda tühisõidutasu vastavalt hinnakirjale.

Kliendiinfopäev toimub 6.aprillil 2011 kell 10.00-18.00 Väike-Maarja Vallavalitsuses. Kliendiinfopäeval saab täiendavat informatsiooni korraldatud jäätmeveo tingimuste kohta ja sõlmida lepinguid.

Rendikonteineri vahetamine - jäätmevaldajad, kellel on rendikonteinerid saavad 1.augustini 2011.a oma konteineri suurema või väiksema

vastu välja vahetada tasuta. Hiljem on konteineri vahetuse hind 26,84 eurot. Konteinerid peavad olema puhtad, muidu lisandub konteineri pesemistasu vastavalt hinnakirjale.

Ragn-Sells AS Ida regiooni esinduse kontaktandmed: Uus 1, Kiviõli. Avatud tööpäeviti 8.00-17.00. Üleeestilise klienditeeninduse tel: 15155, e-post: virumaa@ragnsells.ee, faks: 33 74 921.

Meeldetuletuseks! Alates 1. maist 2011. a kaotavad kehtivuse kõik Väike-Maarja Vallavalitsuse korraldustega antud harvema tühjendussageduse ja jäätmeveoga miteliitunuks lugemise load ning samuti

jäätmevaldajate vahelised ühise jäätmemahuti kasutamise kokkulepped.

Jäätmevaldajad, kes soovivad kasutada ühismahutit (ka need, kellel olid eelneval jäätmeveo perioodil sõlmitud kokkulepped) peavad taotlema ühise mahuti kasutamise õigust.

Jäätmevaldajad, kes kasutavad kinnistut suvilana peavad taotlema korraldatud jäätmeveo perioodilist liitumist.

Jäätmevaldajad, kes ei ela kinnistul või ei kasuta seda, peavad taotlema korraldatud jäätmeveoga miteliitumist.

Kõiki taotluste vorme on võimalik saada Väike-Maarja valla kodulehelt või vallavalitsuse kabinetist nr 211.

Leie Nõmmiste, Väike-Maarja valla keskkonnanõunik
3295 776; 5348 8787

Raamatukogu kutsub Urve Urbi maale vaatama

Urve Urbi akrüülmaalide näitus Väike-Maarja raamatukogus aprilli lõpuni. Esiplaanil "Vaade järvele"

Vallavalitsuse materjalid

16. marts

Maaküsimused. Nõustuti maa munit-sipaalomandisse jätmiseks 10 katastriüik-suse moodustamisega.

Puude maha võtmine. Otsustati nõus-tuda Väike-Maarja alevikus kasvava kuue puu mahavõtmisega.

Hoolduskulude eest tasumine. Otsus-tati: tasuda kokku 10,24 eurot Triigi ma-jas nr 46 valla omandis oleva korteri nr 14 majahoolduskulude eest.

Väike-Maarja Valla Noortekeskuse töö-tajate koosseisu kinnitamine.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja Valla Noortekeskuse töötajate koosseis järgmi-selt: juhataja kohamäär 1,0 ning kahe noorsootöötaja a´ 0,5 kohamäära.

Kasutusloa väljastamine.Otsustati: väl-jastada kasutusluba OÜle Kerro Farmer (registrikood 10186626)rekonstrueeritud sigalaosa kasutamiseks viljahoidlana asukohaga Väike-Maarja vald Kärü küla.
Valla arengukava 2007-2015, eelnõu vo-likogule. Otsustati: muuta Väike-Maar-ja valla arengukava aastateks 2007-2014 ja võtta vastu Väike-Maarja valla aren-gukava aastateks 2007-2015 vastavalt li-sale.

SF Pandivere taotlus Karja maaüksuse detailplaneeringu menetlemise peata-miseks. Otsustati rahuldada SF Pandi-vere taotlus Karja maaüksuse detailplaneeringu menetlemise peatamiseks.

Vallavara müümine. Otsustati müüa Avanduse külas asuv Sireli kinnistu (re-gistriosa 5038831, elamumaa 100%, pind-ala 8080 m²) hinnaga 6000 eurot ühele eraisikule.

9. marts

Puude maha võtmine. Otsustati: 1) lu-bada maha võtta Kiltsi alevikus Liiduri 9 kinnistul kasvav saar; 2) anda korral-dus nr 142 „Puu mahavõtmine“.

Ehituslubade väljastamine. Otsustati: 1) väljastada ehitusluba MTÜle Määri Küla küüni rekonstrueerimiseks aadressil Määri küla Tare; 2) anda korraldus nr 143 „Ehitusloa väljastamine“; 3) väljastada ehitusluba OÜle Sternhill tall-tõllakuuri restaureerimiseks ja rekonstrueerimiseks aadressil Vao küla Talli; 4) anda korraldus nr 144 „Ehitusloa väljastamine“; 5) väljastada ehitusluba Äntu Mõis OÜle kanala nr 3 rekonstrueerimiseks aadres-sil Äntu küla Äntu Kanala; 6) anda kor-raldus nr 145 „Ehitusloa väljastamine“.

Riigihanke väljakuulutamine.

Otsustati: 1) kuulutada välja lihtmenet-lusega hange „Väike-Maarja Õppekesku-se köögiseadmete ja inventari soetami-ne“; 2) anda korraldus nr 146 „Riigihan-ke väljakuulutamine“.

Külaliikumise tegevustoetuste eralda-mine ja taotluse rahuldamata jätmine. Otsustati: 1) eraldada MTÜ-le Nelikand 2011. aastaks tegevustoetust summas 219,30 eurot; 2) eraldada Eipri Külaseltsi-le 2011.a tegevustoetust summas 149,60 eurot; 3) eraldada Mittetulundusühingu-le Määri Küla 2011.a tegevustoetust sum-mas 120,70 eurot; 4) eraldada MTÜle Meie Kiltsi 2011. aasta tegevustoetust summas 397,80 eurot; 5) eraldada Avanduse Küla Seltsile 2011. aasta tege-vustoetust summas 176,80 eurot; 6) eral-dada MTÜ-le Avispea 2011. aasta tege-vustoetust summas 210,80 eurot; 7) eraldada Liivküla Küla Seltsile 2011. aasta tegevustoetust summas 134,30 eu-ro; 8) eraldada Kärü Küla Seltsile 2011. aasta tegevustoetust summas 181,90 eu-ro; 9) toetus maksta välja pärast toetuse saajaga kirjaliku lepingu sõlmimist; 10) anda korraldus nr 147 „Külaliikumise tegevustoetuse eraldamine“; 11) jätta MTÜ Triigi Mõis 2011. aasta tegevustoe-tuse taotlus rahuldamata; 12) anda kor-raldus nr 148 „Külaliikumise tegevustoe-tuse taotluse rahuldamata jätmine“.

Toetuse eraldamine. Otsustati: 1) eral-dada MTÜ-le Määri Küla toetust sum-mas 255,65 eurot projekti „Määri küla-maja projekteerimine“ kaasfinantseeri-miseks; 2) anda korraldus nr 149 „Toetu-se eraldamine“; 3) eraldada MTÜ-le Ne-likand toetust summas 404,83 eurot pro-jekti „Külamaja kööki köögitarvikute ost“ kaasfinantseerimiseks; 4) anda kor-raldus nr 150 „Toetuse eraldamine“; 5) eraldada MTÜ-le Nelikand toetust sum-

mas 148,52 eurot projekti „Ühistege-vuseks vajalike vahendite soetamine külamaja“ kaasfinantseerimiseks; 6) anda korraldus nr 151 „Toetuse eral-damine“; 7) eraldada MTÜle Neli-kand toetust summas 213,97 eurot projekti „Kurtna külamaja II korruse ja haljastuse projekteerimistööd“ kaasfinantseeringuks; 8) anda korral-dus nr 152 „Toetuse eraldamine“.

Koolikohustuse täitmise tagamiseks rakendatavate meetmete kord. Ot-sustati: 1) kehtestada koolikohustuse täitmise tagamiseks rakendatavate meetmete kord; 2) anda määrus nr 5 „Väike-Maarja vallas koolikohustuse täitmise tagamiseks rakendatavate meetmete kord“.

Hooldajatoetuse maksmise jätkami-ne. Otsustati: 1) nõustuda hooldaja-toetuse maksmisega 01.03.2011-29.02.2016 ühele taotlejale summas 15,34 eurot kuus; 2) anda korraldus nr 154 „Hooldajatoetuse maksmise jätkamine“

Tegevustoetuste eraldamine. Otsus-tati: 1) kinnitada valla 2011. aasta eel-arvest eraldatavad tegevustoetused vastavalt lisale kogusummas 9586 eu-ro;2) anda korraldus nr 155 „Valla 2011. aasta eelarvest eraldatavate te-gevustoetuste kinnitamine“.

Eluruumi eraldamine. Otsustati: 1) nõustuda eluruumi üürile andmise-ga Väike-Maarja alevikus ühele isiku-le; 2) anda korraldus nr 156 „Eluruu-mi eraldamine“.

Bussiliini dotatsiooni määramine. Otsustati: 1) määrata ASle Go Bus Rakvere bussiliinide nr 39 ja 45 dotat-sioon 2011. aasta veebruarikuu eest summas 165,29 eurot; 2) anda korral-dus nr 157 „Bussiliini dotatsiooni määramine“

Kriisikomisjoni koosseisu kinnita-mine. Otsustati: 1) kinnitada kriisiko-misjon koosseis alljärgnevalt: esimees Urmas Tamm (vallavanem), aseesi-mees Kaarel Moisa (abivallavanem), Mart Pruul (Simuna osavallavanem); Ene Kinks (vallavalitsuse sotsiaalosa-konna juhataja), Hilje Pakkanen (val-lavalitsuse infojuht), Ants Rikberg (Kaitseliidu Viru Maleva Väike-Maar-ja rühmaülem). 2) anda korraldus nr 158 „Kriisikomisjoni koosseisu kinni-tamine

2011. aasta eelarve tulude ja kulude kinnitamine tegevusaladele ja hal-latavatele asutustele. Otsustati: 1) kinnitada eelarvest tulenev tulude lae-kumine vastavalt Lisale 1 ja kulude teostamine vastavalt Lisale 2; 2) anda korraldus nr 159 „Väike-Maar-ja valla 2011. aasta eelarve tulude ja kulude kinnitamine tegevusaladele ja hallatavatele asutustele“.

Vallavanema info. ASis Vireen üle-jääv jääde (kondijahu) on tunnustatud tooteks ning sellest on võimalik toota küttepelleteid, mida hakkab tootma Ebaveres asuv äriühing Esbellet OÜ. Külastasin Eesti riigilt varjupaika taot-levate isikute keskust Illukal. Kiltsi postkontor muudetakse frant-siisikontoriks ja alates 01.04 asub Kilt-si poes.

2. märts

Kirjaliku nõusoleku andmine. Ot-sustati: 1) anda kirjalik nõusolek ühe-le isikule korterelamu tehnosüsteemi-de muutmiseks aadressil Väike-Maar-ja alevik; 2) anda korraldus nr 131 „Kirjaliku nõusoleku andmine“.

Korraldatud jäätmeveo vormide kin-nitamine. Otsustati: 1) kinnitada kor-raldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise taotluse, korraldatud jäät-meveoga perioodilise liitumise taot-luse, ühise jäätmemahuti kasutamise taotluse ja jäätmekoti kasutamise taot-luse vormid; 2) anda korraldus nr 132 „Vormide kinnitamine“.

Projektipõhise toetuse eraldamine. Otsustati: 1) eraldada Eipri küla selt-singule toetust summas 255 eurot; 2) anda korraldus nr 133 „Projektipõhi-se toetuse eraldamine“.

Puurkaevu asukoha kooskõlastami-ne.

Otsustati: 1) nõustuda Määri külas

Tare kinnistule rajatava puurkaevu asuko-haga; 2) anda korraldus nr 134 „Puurkae-vu asukoha kooskõlastamine“

Sotsiaaltransporditeenuse kliendiks re-gistreerimise avalduse ja kliendi profiili vormi kehtestamine. Otsustati: 1) kehtes-tada sotsiaaltransporditeenuse kliendiks registreerimise avalduse vorm ja kliendi profiili vorm; 2) anda korraldus nr 135 „Sot-siaaltransporditeenuse kliendiks registree-rimise avalduse ja kliendi profiili vormi keh-testamine“.

Teenustasude kehtestamine sotsiaaltrans-porditeenusele. Otsustati: 1) kehtestada tee-nustasud sotsiaaltranspordi teenustele;2) anda määrus nr 3 „Teenustasude kehtesta-mine“.

Sotsiaaltransporditeenuse osutamise ju-hendi kehtestamine. Otsustati: 1) kehtes-tada sotsiaaltransporditeenuse osutamise juhend; 2) anda määrus nr 4 „Sotsiaaltrans-porditeenuse osutamise juhend“.

Sotsiaaltoetuste eraldamine. Otsustati: 1) nõustuda täiendava sotsiaaltoetuse maks-misega eelarve vahenditest kümnele taot-lejale kogusummas 1217,27 eurot; 2) anda korraldus nr 136 „Sotsiaaltoetuse eraldami-ne“; 3) nõustuda lasteaia toiduraha kom-penseerimisega 01.03.-30.06.2011 ühele valla lapsele; 4) anda korraldus nr 137 „Sotsiaal-toetuse eraldamine“; 5) mitte nõustuda sot-siaaltoetuse eraldamisega kahele taotlejale; 6) anda korraldused nr 138 ja 139 „Sotsiaal-toetuse eraldamisest keeldumine“.

Hangete väljakuulutamine. Otsustati: 1) kuulutada välja lihtmenetlusega hange „Väike-Maarja Gümnaasiumi garderoobi-kappide soetamine“; 2) anda korraldus nr 140 „Lihtmenetlusega hanke väljakuuluta-mine“; 3) kuulutada välja riigihange „Väi-ke-Maarja Gümnaasiumi köögiseadmete soetamine“ avatud pakkumismenetluse korras; 4) anda korraldus nr 141 „Riigihan-ke väljakuulutamine“.

Vallavanema info. Toimus külade ümar-laud turvalisuse teemal.

23. veebruar

Maaküsimused. Nõustuti maa munitsi-paalomandisse jätmiseks 11 katastriüksuse moodustamisega. Nõustuti Kärü külas asu-va Kortsu kinnistu jagamisega.

Projekteerimistingimuste määramine. Otsustati: 1) määrata projekteerimistingi-mused ühe isiku üksikelamu laienduse ja abihoone projekteerimiseks aadressil Tee-ääre, Uuemõisa küla; 2) anda korraldus nr 121 „Projekteerimistingimuste määrami-ne“.

Sotsiaaltoetuste eraldamine. Otsustati: 1) nõustuda lasteaia toiduraha ja kohamaksu kompenseerimisega alates 01.02. kuni 30.06.2011 kahele lapsele; 2) anda korral-dus nr 122 „Sotsiaaltoetuse eraldamine“; 3) mitte nõustuda sotsiaaltoetuse eraldami-sega kahele taotlejale; 4) anda korraldused nr 123 ja 124 „Sotsiaaltoetuse eraldamiseks keeldumine“; 5) nõustuda kooli toiduraha kompenseerimisega alates 01.02. kuni 30.06.2011 kahele õppekeskuses õppivale lapsele; 6) anda korraldus nr 125 „Sotsiaal-toetuse eraldamine“. 7) nõustuda täienda-va sotsiaaltoetuse maksmisega eelarve va-henditest seitsmele taotlejale kogusummas 935,60 eurot; 8) anda korraldus nr 126 „Sot-siaaltoetuse eraldamine“.

Hankedokumentide kinnitamine. Otsus-tati: 1) kuulutada välja lihtmenetlusega han-ge „Väike-Maarja Gümnaasiumi rekonst-rueerimistööde omanikujärelevalve“; 2) kin-nitada hankedokumendid; 3) moodustada hanke läbiviimiseks komisjon; 4) anda kor-raldus nr 127 „Lihtmenetlusega hanke väl-jakuulutamine“; 5) kuulutada välja lihtme-netlusega hange „Väike-Maarja Hoolekan-de- ja Tervisekeskuse tulekahjusignalisat-siooni laiendus“; 6) kinnitada hankedoku-mendid; 7) moodustada hanke läbiviimi-seks komisjon; 8) anda korraldus nr 128 „Lihtmenetlusega hanke väljakuulutami-ne“.

Avaliku ürituse luba. Otsustati: anda 2 ava-liku ürituse luba. Esimene luba anda MTÜle Rallistar Simuna jäärajal 23.02.2011 ööralli korraldamiseks ja teine luba anda Sotsiaal-demokraatlikule Erakonnale valimiseelse ürituse korraldamiseks Pikk 9 Väike-Maar-ja 25.02.2011. Anti korraldused nr 129 ja 130 „Avaliku ürituse luba“.

Vallavanema info. Nädalavahetusel toimus turismimess Tallinnas. Ülevaade Kiltsi Põhikooli olukorrast. Direktor lahkub 16. mär-tsil 2011.

2011. aasta on Väike-Maarja vallas investeeringute aasta

Väike-Maarja vallavolikogu kinnitas 25.veebruari toimunud volikogu istung-il Väike-Maarja valla 2011. aasta eelar-ve. Võrreldes 2010. aastaga on eelarve kogumaht kasvanud ligikaudu 128 000 euro (2 miljoni krooni) võrra ning ulatub 5,85 miljoni euron (91,5 miljoni krooni-ni).

Hinnates vallaelarvet kululiigi põhiselt, siis võib öelda, et 2011. aasta on Väike-Maarja vallas investeeringute aas-ta. Kui 2010. aastal tehti investeeringuid 722 000 euro väärtuses (11,3 miljonit krooni), siis 2011. aastaks on neid planee-ritud ligikaudu 1,175 miljonit eurot (18,4 miljonit krooni).

Suuremateks ehitusprojektideks on Väike-Maarja Gümnaasiumi rekonst-rueerimine ja Simuna rahvamaja kohan-damine mitmfunktsiooniliseks kesku-seks. Väiksemad investeeringud leiavad aset Väike-Maarja lasteaias, Väike-Maarja õppekeskuses ja Simuna võimlas, Triigi spordihoones. Investeeringute üheks ees-märgiks on lisaks hoonete kordategemi-sele ja kaasajastamisele ka tasakaalusta-da erinevate piirkondade arenguid.

Vallaelarvest on tänavu kavas panustada kõige enam haridusse. Hari-dusvaldkonna kulud moodustavad 2011. aastal 58% eelarvest, sest lisaks investee-ringutele on haridusvaldkonnas olulised personalikulud. Haridusvaldkonnas moodustavad personalikulud 1,57 mil-jonit eurot (24,5 miljonit krooni). Just har-idusvaldkonna personalikulude osa oli-gi 2011. aasta eelarve kokkupanemisel kõige keerulisem, sest riiklike vahendite vähenemise tulemusena oli tarvis otsida

Väike-Maarja vallas koolikohustuse täitmise tagamiseks rakendatavate meetmete kord

Määrus kehtestatakse põhikooli- ja güm-naasiumiseaduse § 13, § 14 lõike 4 ja Väi-ke-Maarja Vallavolikogu 30.09.2010 mää-ruse nr 16 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse Väi-ke-Maarja valla koolides käivate laste koolikohustuse täitmise tagamiseks Väi-ke-Maarja Vallavalitsuse rakendatavate meetmete kord.

§ 2. Koolikohustus

(1) Koolikohustus on kohustus osaleda kooli päevakavas või individuaalses õp-pekavas ettenähtud õppes, täita õpiüles-andeid ning omandada teadmisi ja os-kusi oma võimete kohaselt.

(2) Koolikohustuslik on isik, kes on saa-nud enne käimasoleva aasta 1. oktoobrit seitsmeaastaseks. Isik on koolikohustus-lik kuni põhihariduse omandamiseni või 17-aastaseks saamiseni.

(3) Koolikohustust ei loeta täidetuks, kui koolikohustuslik isik ei ole kantud ühegi kooli nimekirja või puudub õppest mõ-juva põhjusest.

§ 3. Koolikohustuse täitmisega tegelev ametnik

Koolikohustuse mittetäitmise põhjuste väljaselgitamist ning meetmete rakenda-mist korraldab Väike-Maarja Vallavalit-suse lastekaitsespetsialist (edaspidi amet-nik).

§ 4. Kooli rakendatavad meetmed kooli-kohustuse täitmise tagamiseks

(1) Kooli rakendatavate meetmete kord on sätestatakse kooli kodukorras.

(2) Kool pöördub meetmete rakendami-seks ametniku poole, kui kooli rakenda-tavad meetmed ei avalda mõju või neid ei ole võimalik rakendada põhjusel, et kool ei saa õpilase või vanemaga kontakti.

§ 5. Kooli pöördumine ametniku poole
(1) Kui kooli rakendatavad meetmed ei ole mõju avaldanud, on koolil kohustus esitada ametnikule taotlus (lisa 1) hilje-malt viie tööpäeva jooksul, kui õpilane on põhjendamata puudunud koolist ühe õppeveerandi jooksul vähemalt 20% õp-petundidest.

(2) Taotluses peab sisalduma: 1) õpilase nimi ja isikukood; 2) õpilase elukoha and-med; 3) õpilase vanemate kontaktand-med; 4) kooli rakendatud meetmete loe-

võimalusi, et saavutada optimaalseimat kulude jaotust nii õppevahendite, majan-dus- ja personalikulude vahel. Kindlasti on siin oma osa ka riiklike haridusraha-de jaotusmudelil, kuna vastavalt sellele võib kasvõi ühe õpilase vähenemise kor-ral mõnes kooliastmes väheneda kooli eelarve üle 20 000 euro (315 000 krooni) võrra.

Haridusvaldkonnale järgnevad kulutused vaba ajale ja kultuurile, mis moodustavad 12,2% eelarvest. Seda vald-konda peetakse Väike-Maarjas samuti oluliseks ning püütakse kohalikele ela-nikele võimaldada osalemist nii muusi-kakoolis ja spordiringides. Samuti kajas-tuvad sellel real kulud raamatukogude-le ja rahvamajadele. Kindlasti on oluline, et ka ümberkauded vallad peavad olu-liseks muusikakooli säilimist piirkonnas ning kaasfinantseerivad nendest valda-dest pärit laste õpinguid.

Nagu enamikel kohalikel oma-valitsustel, võib ka Väike-Maarja vallas probleeme tekkida lumerohkusest tingi-tud maanteevõrgu majandamisel. Kok-ku on maanteetranspordile 2011. aastaks ette nähtud 149 000 eurot (2,3 miljonit krooni).

Tulude poolel on olulisimaks tuluks üksikisiku tulumaksu laekumine, mida on planeeritud ligikaudu samas mahus, kui 2010. aasta tegelikult laekus - 1,69 miljonit eurot (26,5 miljonit krooni). Vallavolikogu jättis samaks ka maamak-sumäärad ning maamaksust peaks lae-kuma ligikaudu 217 000 eurot (3,4 miljo-nit krooni).

Urmas Tamm, vallavanem

Väike-Maarja valla 2011.a eelarve

2011. aasta eelarve Kinnitatud 25.veebruaril (jõustunud 28.02.2011) vallavolikogu määrusega nr 2.

Tulud	
Tulu liik	eurodes
Tulude eelarve kokku	5 851 843
1001 Muutus kassas (kassajääk)	347 175
KOKKU TULUD	5 504 668
Laenude võtmine muudelt residentidelt	178 953
Füüsilise isiku tulumaks	1 693 659
Maamaks	217 300
Riigilõivud	2 876
Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevuses	192
Üüri- ja renditulud toodetud materiaaletelt ja im.	1 278
Tasandusfond RES § 3 lg1	510 167
Õpetajad	701 846
Rajatiste ja hoonete müük	19 173
Intressi- ja viivisetulud hoiustelt	128
Kaevandamisõiguse tasu	9 587
Laekumine vee erikasutusest	3 835
Saastetasud	3 835
KOKKU TULUD TEGEVUSALADELT	2 161 839
ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	18 442
Valla- ja linnavalitsus	18 442
MAJANDUS	162 234
Maakorraldus	320
Triigi katlamaja	38 347
Maanteetransport	98 961
Üldmajanduslikud arendusprojektid	24 606
KESKKONNAKAITSE	6 391
Jäätmekäitlus (sh prügivedu)	6 391
ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	23 559
Elamumajanduse arendamine	9 587

Kulud

Kulu liik	eurodes
Kokku bilanss	5 851 843
Kassatagavara	6 391
KOKKU KULUD	5 845 452
FINANTSEERIMISTEHINGUD	141 559
Kohustuste vähenemine	141 559
Võetud laenude tagasimaksmine muudele residentidele	141 559
KOKKU KULUD TEGEVUSALADELT	5 703 893
Materiaalsete ja immat. põhivarade soetam ja renov	1 181 210
Eraldised	459 573
Tegevuskulud, sh.	3 990 160
Personalikulud	2 481 606
Majandamiskulud	1 508 554
Muud kulud	72 950
sh. reservfond	34 446
ÜLD. VALITSUSSEKTORI TEENUSED	369 593
Eraldised	23 315
Tegevuskulud, sh.	277 927
Personalikulud	188 023
Majandamiskulud	89 904
Muud kulud	68 351
sh. reservfond	34 446
Valla- ja linnavolikogu	35 456
Valla- ja linnavalitsus	196 555
Informaatika	46 555
Reservfond	34 446
Liikmemaks	23 315
Valitsussektori võla teenindamine	33 266
AVALIK KORD JA JULGEOLEK	1 278
Päästeteenused	1 278
MAJANDUS	410 322
Ettevõtlustoetus	3 196
Külade arengufond	10 162
Maakorraldus	20 236
Triigi katlamaja	52 957
Kiltsi PK katlamaja	22 044
Gümnaasiumi katlamaja	19 435
Avanduse Mõis	15 834
Simuna osavald	17 972
Ehitus	17 186
Maanteetransport	149 515
Bussijaam	2 143
Transpordikorraldus	15 196
Turism	5 828
Üldmajanduslikud arendusprojektid	18 854
Majanduse haldamine	26 549
Muu majandus - arendus-ettevõtlusnõunik	13 215
KESKKONNAKAITSE	84 626
Jäätmekäitlus (sh prügivedu)	15 427
Heakord	53 412
Keskkonnakaitse haldus	15 167
Muu keskkonnakaitse	620
ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	149 692
Elamumajanduse arendamine	8 403
Kommunaalmajanduse arendamine	72 346
Veevarustus	575
Tänavavalgustus	23 679
Kalmistud	15 087
Hulkuvate loomadega seotud tegevus	639
Väike-Maarja saun	18 226

Kommunaalmajanduse arendamine	2 876
Kalmistud	2 556
Väike-Maarja saun	5 880
Simuna saun	639
Tehno maja	2 021
VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	50 573
Triigi Spordihoone	2 109
Simuna spordihoone	4 154
Ebavere tervisespordikeskus	17 019
Laste muusika- ja kunstikoolid	22 369
Väike-Maarja Raamatukogu	192
Väike-Maarja Rahvamaja	959
Simuna Rahvamaja	320
Väike-Maarja Muuseum	192
Kultuuriüritused	1 150
Infoleht	2 109
HARIDUS	1 585 088
Väike-Maarja Lasteaed	70 290
Kiltsi Lasteaed	2 556
Simuna kool	29 080
Põhikool	11 747
Väike-Maarja Gümnaasium	801 304
Õpilaskodu	40 556
Integreeritud kooli võimla	8 788
Eelarveline-Õppekeskus	607 985
Täiendõpe	12 782
SOTSIAALNE KAITSE	315 552
Puuetega laste hooldajatoetus	10 134
Väike-Maarja Hooldekodu	187 140
Koduteenindus	639
Riiklik toimetulekutoetus	117 639

Vao saun	464
Simuna saun	4 972
Tehno maja	4 662
Muu tegevus	639
TERVISHOID	6 979
Üldhaigla teenused	6 710
Muu tervishoid	141
Piirkondlikud terviseüritused	128
VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	716 706
Korvpalliklubi	15 830
Suusaklubi	5 270
Maadlusklubi	5 420
Rahvaspordiklubi	10 865
Triigi Spordihoone	19 507
Simuna Spordihoone	69 501
Äntu rajad	639
V-Maarja mänguväljak	4 729
Ebavere tervisespordikeskus	32 147
Laste muusika- ja kunstikoolid	101 149
Noortekeskus	24 993
Simuna Noortekeskus	4 895
Väike-Maarja Raamatukogu	51 551
Kiltsi Raamatukogu	10 979
Triigi Raamatukogu	7 516
Simuna Raamatukogu	12 194
Väike-Maarja Rahvamaja	65 958
Simuna Rahvamaja	202 899
Väike-Maarja Muuseum	17 985
Vao Tornlinnus	1 015
Kultuuriüritused	13 741
Seltsitegevus	8 500
Infoleht	15 671
Kultuuri ja spordiosakond	13 752
HARIDUS	3 432 877
Väike-Maarja Lasteaed	365 614
Kiltsi Lasteaed	29 768
Simuna kool	285 884
Kiltsi Põhikool	209 914
Kiltsi PK - Norra projekt	3 419
Kiltsi mõisakompleks	7 000
Väike-Maarja Gümnaasium	1 650 429
Õpilaskodu	48 546
Integreeritud kooli võimla	83 932
Õpilaskohad	37 580
Kutseõppeasutused	511
Eelarveline - õppekeskus	617 826
Täiendõpe	12 783
Õpilasveo eriliinid	71 389
Muud hariduse abiteenused	8 282
SOTSIAALNE KAITSE	531 820
Puuetega inimeste sotsiaaltoetused	3 835
Puuetega laste hooldajatoetus	23 857
Väike-Maarja Hooldekodu	245 875
Koduteenindus	36 253
Muu eakate sotsiaalne kaitse	6 468
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	17 544
Lapsehoiuteenus	5 592
Vao Päevakeskus	1 860
Riiklik toimetulekutoetus	117 639
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	2 684
Sotsiaalse kaitse haldus	36 797
Muu sotsiaalne kaitse	16 799

Volikogu võttis vastu tänavuse eelarve

2011.a eelarve on koostatud nii kroonides kui eurodes. Et 2010.aasta eelarve ja tege-lik täitmine on kroonides, siis parema aru-
saamise nimel tuleb 2011.a eelarvet ana-
lüüsida ka kroonides.

Tuleb kohe öelda, et majandus-
languse mõju ei ole kuhugi kadunud ja
ka vabariigi valitsus pole omavalitsuste
rahastamisel mingeid positiivseid otsu-
seid teinud. See seab vallaeelarve endi-
selt suure surve alla ja sunnib lugema igat
senti, et mitte langeda makseraskustes ja
võlgades omavalitsuste sekka.

Vallaeelarve üheks oluliseks tu-
luallikaks on üksikisiku tulumaks, mida
2010.a laekus vallaeelarvesse 26,4 miljo-
nit krooni. Rekordaastaks oli 2008. a, mil
tulumaksu laekus 33,5 miljonit krooni.
2011.aastaks on planeeritud tulumaksu
26,5 milj krooni, sest keskvalitsus ei taas-
tanud omavalitsustele eraldatavat tulu-
maksumäära, mis kehtis kuni 2009. aas-
tani.

Riigi poolt eraldatava tasandus-
fondi, mille eesmärgiks on vabariigi kõi-
kide omavalitsuste tulubaasi ühtlustami-
ne, on 8,0 milj krooni, mis on 0,7 milj. kroo-
ni vähem kui 2010.a tegelikult.

Suuremateks toetussummadeks
eelarves on 8,1 milj. krooni õppekeskuse-
le, 11 miljonit krooni üldhariduskoolide
õpetajatele ja 11,4 milj kr. gümnaasiumi
renoveerimiseks.

Maamaksu on planeeritud saada
3,4 milj krooni. Maamaksumäärasid ot-
sustati ka tänavu mitte tõsta, sest maaka-
sutajate majanduslik olukord pole oluli-
selt paranenud.

Riiklikku toimetulekutoetust pla-
neerib riik meile eraldada 1,8 milj. kroo-
ni, millest ilmselt ei piisa ja aasta keskel
tuleb hakata taotlema lisavahendeid.

Muudatused tulude poolel tingi-
vad muudatusi ka kulude poolel. Et
kaasfinantseerida erinevatest meetmetest
saadavaid investeeringuid, peame kasu-
tama ka laenu raha, mida vastavalt eelar-
vele kulub 2,8 miljonit krooni.

Olemasolevate laenude tagasi-

maksmiseks on planeeritud 2,2 miljonit
krooni, seega toimub laenukoormuse
suurenemine 0,6 milj krooni võrra. Oma
laenukoormuse protsendiga eelarvesse
oleme vabariigi omavalitsuste seas kesk-
misel tasemel.

Kokku on 2011.a eelarves ette
nähtud kulutusi 91,5 milj. krooni. Suure-
mad kuluartiklid on tegevuskulud - 62,4
milj krooni, investeeringud - 18,5 milj
krooni.

Tegevuskuludest omakorda
moodustavad personalikulud 38,8 milj
krooni ja majanduskulud 23,6 milj kroo-
ni. Personalikulude osas toimub vähene-
mine võrreldes 2010.a tegelikuga 0,8 milj
krooni ehk 2 % võrra.

Endiselt on eelarves väga prob-
leemseks kohaks kõik teede ja transpor-
diga seotud kulutused. Eelarves planee-
ritud summa - 1,9 milj krooni on tegeli-
kust vajadusest kolm korda väiksem, sest
tänavused talihoolduskulud tulevad väga
suured ja suvisteks teederemontideks jää-
vad väga väikesed summad.

Investeeringutest suurim on
2011-2012. a toimuv gümnaasiumi täie-
lik renoveerimine. 2011.a on plaanis teha
töid 13,5 milj. krooni eest. Väikesemad
investeeringud on ette nähtud Simuna
rahvamajas ja Simuna spordihoones, Väi-
ke-Maarja lasteaias ja õppekeskuses.

Sel aastal ilmselt ei jõua meieni
riigi poolt saastekvootide müügist saadud
vahendite kasutamine, mida teostab riik
endale kuuluva kinnisvarafirma kaudu.
Meilt kuuluvad nimekirja Triigi spordi-
hoone, Simuna kool ja Väike-Maarja hool-
dekodu. Need investeeringud valla eel-
arves ka ei kajastu.

See oli lühike kommentaar valla
2011.a eelarve juurde. Kuna valla eelarve
on üpris keeruline dokument, siis üksik-
asjalikumat informatsiooni on võimalik
saada kas otseselt valla ametnike käest või
valla kodulehelt.

Olev Liblikmann,
volikogu esimees

Vallavolikogu materjalid

**Väike-Maarja valla 2011.a eelarve pro-
jekti II lugemine ja eelarve vastuvõtmi-
ne.** Otsustati: 1) kinnitada valla eelarve
tulude plaan summas 5 851 843 eurot; 2)
kinnitada valla eelarve kulude plaan
summas 5 851 843 eurot; 3) kinnitada
valla eelarve kulude plaanis sisalduv re-
servfond summas 34 446 eurot; 4) mää-
rata kassatagavara suuruseks 6391 eurot;
5) anda määrus nr 2 „2011. aasta eelarve
vastuvõtmine“.

**Laenu võtmine Väike-Maarja
Gümnaasiumi investeeringute omaosa-
luse katmiseks.** Otsustati: 1) nõustuda
vallavalitsuse poolt laenu võtmisega kuni
193 000 eurot projekti „Väike-Maarja
Gümnaasiumi rekonstrueerimine“ oma-
osaluse katmiseks; 2) anda otsus nr 5
„Nõusolek laenu võtmiseks“.

**Kinnisaja omandamise taotlu-
sele seisukoha andmine.** Otsustati: 1)
toetada OÜle Artiston Kinnisvara Käru
külas asuvate Otsapere ja Ellenurme kin-
nistute, Imukvere külas asuva Luha kin-
nistu, Hirla külas asuva Vaino kinnistu
ning Kärsa külas asuva Vanemuise kin-
nistu omandamiseks loa andmist; 2) anda
ostus nr 6 „Seisukoha andmine“.

Otsustati: 1) toetada Köbu Too-
ma talu OÜle Pikevere külas asuva Too-
ma kinnistu mõttelise osa omandamiseks
loa andmist ja Jagori kinnistu omanda-
miseks loa andmist; 2) anda otsus nr 7
„Seisukoha andmine“.

Otsustati: 1) toetada loa andmist
Metsamõisa kinnistu koormamiseks ka-
sutusvaldusega Metsamõisa Arendus
OÜ kasuks; 2) toetada loa andmist Met-
samõisa kinnistu koormamiseks hoones-
tusõigusega MTÜ Ökokratt kasuks; 3)
anda otsus nr 8 „Seisukoha andmine“

**Detailplaneeringu kehtestami-
ne.** Otsustati: 1) kehtestada Ebavere kü-
las asuvale Palkmaja kinnistu maa-alale
OÜ Nelia poolt koostatud detailplanee-
ring; 2) anda otsus nr 9 „Detailplaneerin-
gu kehtestamine“.

**Ühisveevärgi ja –kanalisatsioo-
ni kasutamise eeskirja kehtestamine.**
Otsustati: 1) kehtestada ühisveevärgi ja –
kanalisatsiooni kasutamise eeskiri; 2)
anda määrus nr 3 „Ühisveevärgi ja –ka-
nalisatsiooni kasutamise eeskiri“.

**Ühisveevärgi ja –kanalisatsioo-
niga liitumise eeskirja kehtestamine.**
Otsustati: 1) kehtestada ühisveevärgi ja –
kanalisatsiooniga liitumise eeskiri; 2)
anda määrus nr 4 „Ühisveevärgi ja –ka-
nalisatsiooniga liitumise eeskiri“.

Vee-ettevõtja määramine. Otsustati: 1)
määrata OÜ Pandivere Vesi vee-ettevõt-
jaks ja kehtestada tema tegevuspiirkon-
naks Väike-Maarja alevik, Simuna alevik,
Kiltsi alevik, Triigi küla, Ebavere küla,
Müüriku küla, Liivaküla küla, Eipri küla
ja Aburi küla. 2) anda otsus nr 10 „Vee-
ettevõtja määramine ja tema tegevuspiir-
konna kehtestamine“.

**Vallavalitsuse hallatava asutuse Väike-
Maarja Valla Noortekeskus asutamine,
asutuse põhimääruse kehtestamine.**

Otsustati: 1) asutada alates 01.03.2011
Väike-Maarja Vallavalitsuse hallatav asu-
tus Väike-Maarja Valla Noortekeskus; 2)
anda otsus nr 11 „Vallavalitsuse hallatava
asutuse Väike-Maarja Valla Noortekes-
kus asutamine“; 3) kehtestada noortekes-
kuse põhimäärus; 4) anda määrus nr 5
„Väike-Maarja Valla Noortekeskuse põ-
himäärus“

**Osalemine projektis „Tööle
pääsu takistuste kõrvaldamine ühtse
sotsiaaltranspordisüsteemi abil“ ja sot-
siaaltransporditeenus osutamise kor-
ra kehtestamine.** Otsustati: 1) osaleda
Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu eestve-
damisel elluviidavas projektis „Tööle
pääsu takistuse kõrvaldamine ühtse sot-
siaaltranspordisüsteemi abil“; 2) anda
otsus nr 12 „Projektis osalemine“. Otsus-
tati: 1) kehtestada sotsiaaltransporditee-
nuse osutamise kord; 2) anda määrus nr
6 „Sotsiaaltransporditeenuse osutamise
kord“.

Turismikorraldus Pandivere Paeriigis kogub hooajaks hoogu

Igal aastal kevade hakul toimub Tallinnas turismivaldkonna suursündmus TOUREST. Messil on palju aastaid olnud esindatud Väike-Maarja Turism valla turismikorraldaja Ellu Moisa eestvedamisel. Sel korral esindas koos Elluga ühise laua taga Pandivere piirkonna turismiettevõtjaid Katrin Uudeküll, kes käesolevast aastast pakub Pandivere nelja valla koostööpiirkonna turismitegijate ühistegevuse ja ühisturunduse korraldamise teenust. Kõrvallauas tutvustas messil Porkuni Paemuuseum rahvuskivi, jagades lauda Pandivere arenduskeskusega ehk MTÜ-ga PAIK.

Eestis pakutavate külastusvõimaluste tutvustamiseks oli messil eraldi suur saal, kus igal maakonnal oli oma ala. Messi külastas kolme päeva jooksul üle 20 000 inimese, kelle seas oli reisikorraldajaid agentuuridest, firmadele seminaride ja suvepäevade korraldajaid, seltskondadele matkade ja bussiekskursioonide korraldajaid kui ka seltskondadega ja üksikult Eestis reisimise huvilisi. Turismimeses oli hea võimalus Pandivere piirkonna võimaluste tutvustamiseks ja kontaktide loomiseks. Väike-Maarjast Ellu Moisa ja Porkunist Ella Vikki seni tehtud põhjalik aastatepikune töö on loonud väga head eeldused Pandivere Paeriigi tutvustamiseks. Hulgaliselt on välja töötatud volidkuid ja infomaterjale, mis olid messil nõutud. Väike-Maarjas asuv turismiinfo punkt on ainus Pandivere piirkonnas ja on piirkonna külastajatele oluliseks pidepunktiks ja info hankimise kohaks. Teiseks on Väike-Maarja valla kodulehele Ellu Moisa poolt üles seatud põhjalik teave valla ja piirkonna vaatamisväärsuste kohta.

Piirkonna külastajale on vaatamisväärsuste kõrval oluliseks ja teinekord isegi esmaseks on toitlustus- ja majutusvõimaluste pakkumine. Selles osas on Pandivere piirkonnas

piisavalt mitmekülgne valik, vastavalt erinevate klientide ootustele. Messil olid majutusvõimalustest esindatud Toomihkli talu Emumäe külas, Väike-Maarja Õppekeskuse majutus, Laululinnu külalistemaja Tamsalu vallas ja Tamsalu spordikompleksi hostel. Toitlustusvõimalustest oli messil esindatud Georgi Söögituba Väike-Maarjas, Krista kohvik Tamsalus ja Laululinnu külalistemaja Tamsalu vallas. Aktiivse puhkuse osas pakuvad mitmekülgseid teenuseid Ebavere Tervisespordikeskus, Tamsalu spordikompleks ja Härra talu Äntu külas ning kanuusoitu Põltsamaa jõe ülemjooksul Aali Ajaviitetalu ja VeeMeel.

Kolme päeva jooksul rääkisime messil paarisaja inimesega, kellele tutvustasime põhjalikumalt Pandivere Paeriigi loodust ja kultuuriväärtsusi. Messil loodud kontaktid kannavad vilja nii otseselt kui kaudselt. Esimene konkreetne broneering Pandivere piirkonna külastamiseks ja siin ööbimiseks tehti juba messi kolmandal päeval. Külastuste suurendamiseks tuleb meil olla edaspidi ise aktiivne, anda teada meie olemasolust ja loodud kontaktide põhjal kutsuda külastama. Samal ajal on oluline kohandada meie piirkonna turismitegijate poolt pakutavaid võimalusi ja teenuseid külastajate ootustele vastavaks.

Lisainfo: www.v-maarja.ee/turism

Tellimused: seiklused ja avastamise retked Pandivere Paeriigis, tel 511 9039 (Katrin).

Meeldivate kohtumisten!

Katrin Uudeküll

Asjalik OÜ

Tel 5119039

e-post: katrinuu@gmail.com

Turismiasjaliste ühistegevuse ja turunduse korraldamine

Pandivere turismi, sh ka Väike-Maarja vaatamisväärsusi ja sihtpunkte tutvustasid messil Ellu Moisa, Katrin Uudeküll, Ella Vikk ja Aivar Niinemägi. Foto:Kaire Kullik

Pandivere paeriik allikate allikal:

- nelja valla koostööpiirkond (Väike-Maarja, Tamsalu, Rakke ja Laekvere vald).
- Asukoht Pandivere kõrgustikul, kus on Põhja-Eesti kõrgeim märgi Emumägi 166 m.
- Pandivere Paeriigi kohalik "valuuta" on PAERO, valmistatud lihvitud paekivist.
- Pandivere kõrgustikult algavad mitmed jõed, sh Pedja, Põltsamaa ja Valgejõgi.

Külastamiseks sobilikud sihtpunktid ja vaatamisväärsused Pandivere paeriigis:

- Äntu-Nõmme järved ja looduse õppe- ja matkarajad, viburada, hüljes.
- Porkuni järved ja loss, energiarada.
- Porkuni Paemuuseum, Tamsalu paepark, Rakke lubjatööstus.
- Emumägi, vaated tornist ja selle ümbrus, kännu, päikesetõusu ja koopaonnid.
- Vastrenoveeritud Kiltsi loss, maadeavastaja A. J. von Krusenstern ning Vao tornlinnus.
- Raketibaasid Kadila-Lebavere metsades ja metsavennapunker Männisalu metsas.
- Kanuumatkad Põltsamaa jõe ülemjooksul suunaga Endla looduskaitsealale jt.

Esbellet saab nüüd hakata pelleteid tootma

Esbellet OÜ saab hakata pelleteid tootma

OÜ Esbelletit juhtiv Ennik Sulane on oma uuriva teadlase vaimuga välja mõelnud uut tüüpi küttegaanulid, mis on kokku segatud lihakondijahust, turbast ja saepurust.

Mõte biopelletide tootma hakata tekkis sellest, et Esbellet kõrval asuvas AS-s Vireen (end. loomsete jäätmete käitlemise tehases) tekib ümbertöötlemise käigus loomsetest kõrvalsaadustest kaks toodet - lihakondijahu ja tehniline rasv, mis sobivad kütteks. Kütteks sobivate toodete toomist takistas seni üks aga - nimelt puudus Eesti õigusakt, mis oleks käsitlenud loomsete saaduste ümbertöötlemisel tekkivaid saadusi toodete, mitte aga jäätmetena.

Naistepäeva paiku toimunud kohtumisel vallavanema Urmas Tammega on Ennik Sulasel hea meel ette näidata AS-le Vireen Põllumajandusministeeriumist saadud kirja, kus on öeldud, et Euroopa Parlamendi ja Nõukogu (EÜ) mää-

Ennik Sulane tutvustab Väike-Maarja vallavanem Urmas Tammele pelletite tootmisliini.

Kotid uudse biopelletitega ootavad turustamist.

ruse 1069/2009 p. 40 kohaselt "tuleks lubada loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kasutamist põletamisel kütusena ning seda ei tuleks lugeda jäätmete kõrvaldustoiminguks".

Vallavanem uurib Ennik Sulase käest, mis ajab 74-aastast meest, kes võiks ammu rahulikku pensionipõlve pidada, jätkuvalt uusi asju välja mõtlema. "S... iseloom!" tuleb kiire vastus. Lahtiseletatult tähendab see seda, et

uurimine on olnud Ennik Sulasele kogu aeg hingelähedane tegevus. Sestap ei malda toimekas mees niisama käed rüpes istuda, vaid on koos tehnikailikooli laborantidega läbi viinud ka vastavaid uuringuid. Algul katsetati biopelletide koostises ka vanapaberit, kuid see keelati ära.

Suures tootmishoones seisab tootmise ootel töövalmis tootmisliin, mis võiks ühes tunnis toota kolm tonni pelletteid. Liin on enda konstrueeritud ja ehitatud ja selle ehitamiseks on kulunud terve aasta. Proovipartii 8 mm läbimõõduga pruunikate pelletitega on kottidesse valmis toodetud ja ootab samuti ostjaid. Prooviks on ettevõtte tootnud nii 8 mm kui 20 mm läbimõõduga biopelletideid.

Kuna nüüd on tootmiselt peamine takistus eemaldatud, tegeldakse ettevõttes turustamisvõimaluste leidmisega. Milleks sobib biopelletideid kasutada ja mille poolest nad head on?

Uudsed küttegaanulid sobivad kateldele, millel on automaatne tuhaeraldus. Biopelletite kütteväärtus on kõrgem kui puidul, tuhka tekib neist pisut vähem kui turbabriketiga kütisel. Samas on Esbelletis välja töötatud biopelletite kütteväärtus kõrgem kui puidul ning nad on ka odavamad.

Biopelletid sobivad ka elumajade kütmiseks. Kütisel tekkivat tuhka saab kasutada väetiseks.

Väike-Maarjas tegutseb kunagine tuntud zootehnik Ennik Sulane alates 1974. aastast. Väike-Maarja tegevuseks loeb ta kolhoosiajast pärit tugevat tootmisbaasi.

Vallavanem Urmas Tamm tundis heameelt, et Väike-Maarjas tegeldakse edukalt kohaliku ressursi väärastamisega. "Pea Esbelletit üheks valla innovaatilisemaks ettevõtteks."

Hilje Pakkanen

Turismiedendajate infopäev Kiltis

Kolmapäeval, 6. aprillil kell 14.00 korraldavad MTÜ Lääne-Virumaa turism ja MTÜ Ökokratt Kiltsi mõisas turismiedendajate infopäeva-ümarlaua.

Infopäeval arutatakse turismiajaliste vahelist koostöökava, selle kavandamist ning ettevalmistist allkirjastamiseks oktoobris 2011.

Osalema on oodatud vabaühenduste, väikeettevõtjate, riigi- ja omavalitsuste esindajad Järva- ja Lääne-Virumaalt.

Päevakavas avasõnad Lääne-Viru maavanemalt Einar Vallbaumilt. Lääne-Virumaa turismitegevusplaani 2011 tutvustab Kaire Kullik Lääne-Viru Maavalitsusest. "Turismi teenustesõltuvus taristust ja koostööst, näited elust" on MTÜ Ökoturism / Reimann Retked OÜ / TLÜ Rekreatsiooni õppejõu Mart Reimann ettekande teema. Edasi räägib Priit Adler MTÜ-st Ökokratt rõõmudest Puhta vee teemapargi rajamisel. Järva maavanem Tiina Oraste tutvustab Järvamaa arengulepet 2007-2013. Varri Väli SA-st Põhja-Eesti Turism tutvustab SA Põhja-Eesti Turism tegevuskava, järgneb arutelu kodulehe ja teematrükiste asjus.

Kella 15.30-st algab arutelu, kus otsitakse koostöövõimalusi maakondade, valdade, äriühingute ja vabaühenduste vahel. Tegevuskava koostamisest ja selle allkirjastamisest k.a oktoobris räägib Priit Adler MTÜ-st Ökokratt.

Järgneb lõppsõna ja kella viieks plaanitakse otsad kokku tõmmata.

MTÜ Ökokratt on koostanud ka koostööpartneritele mõeldud tutvustava materjali "Puhta vee teemapark Tamsalu, Väike-Maarja ja Järva-Jaani vallas", millega saab tutvuda Väike-Maarja valda kodulehel.

Info Kaire Kullik, tel 32 58013, kaire.kullik@l-virumv.ee

Puhastusekspert on oma ala teerajaja ja teenäitaja Eestis

Väike-Maarjas tegutsev firma Puhastusekspert on kasvanud kümne tegutsemisaastaga oma ala tippu Eestis. Pürgimuste taga on olnud tohutu töö, aga ka huvi ja tahtmine väljakutseid vastu võtta. Puhastusekspert on teenäitajaks nii, koristamise korraldamisel, arendamisel, kvaliteedi kontrollimisel. Puhastusekspert on puhastusteeninduse erialadel Eestis kutseandjaks.

Helge Aldi arvates peabki üks koolitusfirma käima ajast paar sammu eespool. Aastatagusest tal le antud sidrunist - sunnitud koristamistundidest - on Helge Alt osanud teha limonaadi: tal on sel alal ette näidata magistrikraad. Ettevõtete tegevusega kokku puutunud inimesed peavad Väike-Maarjast üle-eestiliseks puhastuseksperdiks kasvanud firma lugu omamoodi imeks.

Koristamine - mis sellest keerulist?

Koristamine on tegevus, mida inimesed arvavad üldiselt oskavat teha. Vaja on lappi, harja, ämbriga vett ja (nais)koristajat, kes ruumid lapiga üle käib. Koristamist läbi ja lõhki teadev ja tundev Helge Alt purustab laialtlevinud müüte üksteise järel. Võttis kätte ja lõpetas 2008.a Tartu Ülikoolis haridusteaduskonnas magistriõppe puhastusteenindusala koolitamise kohta. Ka Puhastuseksperdi 9-liikmeline töökas pere soovib oma tegevusega tõsta koristusalast teadlikkust ning seeläbi võimaldada klientidel ökonoomsete ja kvaliteetsete koristusviiside juurutamist.

Kui puhas on puhas, kui must on must?

Olgu tegu kodu või asutusega, on endale vaja selgeks teha, mis on puhas, mis on must, millist puhtust me üldse vajame. Kas vajame seda, et silmaga nähtavat mustust ei ole või hoopis seda, et ruumis oleks puhas õhk või oleks mikroobide vaba nagu haigla operatsioonisaalis? Kas suurköögis, haiglas piisab sellest, kui silmaga nähtavat mustust ei ole, kuid proovid näitavat midagi muud, esitab Helge reetoorilise küsimuse eesmärgistamise vajalikkuse kohta.

Võtame näiteks kaks hotellituba, kus ühes on eelmisel päeval maha pandud pidu ja mustaks said ka seinad-laed, teises hotellitoas aga öieti ei viibitudki. Kui stardikoht on neil kahel toal märgatavalt erinev, siis lõpptulemus peab olema mõlemal ühtviisi puhas.

Kui start ja finish on paigas, siis edasi tulekski mõelda, kuidas jõuda stardist lõppu minimaalse kulu ja vaevaga. See tähendab, et tuleb mõelda mida, millega, kuidas koristada. Samuti on vaja professionaalses koristuses hinnata puhtuse saavutamiseks vajavat aega. Teinekord ei osata ajakulu määrata - kohtab nii alapakkumisi kui ajaraiskamist. Mõni ei oska määratleda, millist mustust tal on, teine ei oska määratleda, milliseid töid ta tegema peaks. Meie firma pakub kõigis neis etappides oma klientidele abi.

Kui meditsiinis algab ravi diagnoosist, siis millest algab koristamine?

Enamasti saame aru, et meditsiinis algab ravi õige diagnoosi panemisest. Pole kuigi otstarbekas panna näiteks kõikidel patsientidel haigusest olenev mata ühel päeval parem jalg kipsi. Kasu sellest on ainult neil, kel on parema jala luumurd. Näide tundub meditsiini puhul naljakas, kuid koristamises kohatab sellest lähenemist sageli. Tüüpiline puhastusteenindaja peseb iga päev ühtemoodi põrandat, sõltumata aastaajast või mustusest põrandal või isegi sellest, kas konkreetse ruumis üldse viibis keegi või mitte.

Erinevat mustust eemaldatakse erineval viisil. Seda teades ja arvestades ei kulu mõttetult ressursse. Koristusala sed teadmised kuluvad ära nii asutuste kui kodude koristamise puhul.

Kodude tavaprobleemiks on, et hästi palju pestakse põrandaid. Tolmu-

imeja on asendamatult pehmete tekstiilpindade puhastamisel, kuid sageli imetakse tolmu ka kõvakatttega põrandatelt. Tolmuimeja tööpõhimõtteks on, et masin imeb ühest otsast tolmu, teisest otsast aga puhub õhku välja. Tekkiv tuul paneb tolmuosakesed tundideks ringlema, kusuures pisemad tolmuosakesed jäävad õhku ringlema isegi kuni 26 tunniks. Sageli imestatakse tolmuimemise järel juba ülejäärmisel päeval, et tolm on tagasi ja jälle tarvis tolmu võtta.

Koristamise eesmärk on võimalikult palju mustust ühe liigutusega eemaldada võimalikult pikaks ajaks.

Märjad põrandad või puhtad põrandad?

Kas koristada ise või osta teenust sisse, siin õigeid vastuseid pole. Tasub kalkuleerida ja analüüsida, mis antud olukorras on otstarbekam.

Võidakse öelda, et koristamine tähendab seda, et koristaja teeb iga päev põrandad märjaks. Ja kui ta ei teinud, siis järelikult ka ei koristanud. Mis on koristamise eesmärk, kas saada märgi põrandaid või puhtaid põrandaid? Koristuse puhul saame rääkida tegevuspõhisest ja tulemuspõhisest koristamishangetest. Eestis on levinud tegevuspõhised koristushanked.

Tulekul on koristustööde kvaliteedi hindamise standard

2011. aastal saab ka Eestis ametlikuks standardiks Põhjamaades kehtiva koristustööde kvaliteedi hindamise standardi INSTA 800. Selle standardi puhul ei ole tegemist koristustööde koristamisega, vaid hoopis teistsuguse mõtlemisviisi juurutamisega. INSTA ei ütle ette, mitu korda tuleb koristada, standard vaatab ainult tulemust. Restoranis me ju ka ei küsi, mitu korda kokk on pajas kulpi liigutanud, vaid oluline on supi maitse, kvaliteet jt tegurid.

Olen standardi väljatöötamise töögrupi juht Eesti Standardikeskuse juures. Kui kõik hästi läheb, siis loodame aasta lõpuks standardiga valmis saada.

Milline koolitus on investeering?

Koolituselt saadud teadmised tuleb enne töösepanekut endast läbi lasta, vajalik ja kasulik välja noppida. Koolitus ei ole võluvits. Ka koolitusel peab olema eesmärk.

Mind on kutsutud koolitusele, a la tule ja räägi midagi põhiasjadest,

sa oled selle sees. Aga koolitustega võiks kaasa käia ka mingi muutus, siis on kasu suurem.

Kui inimesed on paremini läbi mõelnud, mida nad koolituselt saada tahavad, siis saame ka meie neid paremini aidata ja tulemus on parem.

Mitmetes organisatsioonides oleme saanud palju ära teha. Seal on inimestel töö kergem, raha kulub vähem, tulemus on puhtam (parem).

Puhastuseksperdi koolitustel on käinud 9000 inimest.

Koristamise juurde sattus Helge Alt juhuslikult

Koristamise juurde sattus Helge Alt juhuslikult. 1993. aastal sattus ta Väike-Maarjasse tollasesse põllutöökooli õpetajaks. Mitme muu aine kõrval tuli õpetada ka koristustöid.

Toonase ei-inimesena (*ei taha, ei meeldi*) sattusin viiepäevasele koristuskursustele, kus soomlaste käe all kaas-aegset koristamise õpetust sain. Viiepäevase koolituse kõige olulisem tulemus oli, et õppisin tolmu pühkima. Koristusvõtteid sain kohe kodus proovida. Minu suhtumise muutus, kui omal nahal kogesin, kuivõrd see minu elu lihtsustas.

Edasi tulid messid, kuhu jätsin oma kontaktid, sain kontakte ja nii see on tasapisi läinud.

Firma loomises peab “süüdlaseks” vallavanemat

Meie firma sai alguse sellest, kui toonane vallavanem Sven Kesler küsis minult 1997. aastal, mitu koristajat peaks gümnaasiumis olema. Ma ei osanud vastata ja hakkasin vastuseid otsima. Soomes kohtusin Hannu Ahlqvistiga, kelle firma Siimisoft toodab tarkvara Siimit, millega saab koristustöid mõõdistada. Tema soovitati mul Siimi eesti keelde tõlkida ja firma luua. Aasta aega mõtlesin. 1998. aastal tegin oma firma. 1999 aastal olid esimesed koolitused. 2000. aastast hakkasime aktiivsetegevusega pihta.

Külikoristusfirma hakkas koolitama Tallinna tuntud firmasid

Esimese suurema avaliku koolituse tegime Tallinnas koristustööde juhtidele koristamise korraldamise alustest. Huvi koolituse vastu oli suur, kiiresti kogunes üle 20 inimese. Koolitusele registreerunud firmade nimed võtsid esialgu jalust nõrgaks. Alguses tuli väga kõvasti tööd teha, et

meid, kes olime kusagilt Väike-Maarjast, Tallinnas üldse tõsiselt võetaks.

Sihikindla töö tulemusena tuntakse nüüd, aastaid hiljem, Puhastuseksperdi üle Eesti. Firma klientideks on näiteks AS ISS Eesti, Eesti Pank, Tallink Grupp, haiglad, spaad, koolid jne. Nüüd räägib meie nimi juba enda eest.

Kui mind valiti peagi avatava portaali Vastused 24.ee koristuseksperdiks, siis toodi välja ühe argumendina, et olete väljastpoolt Tallinna ja suutnud end üle riigi oma valdkonnas eksperdiks välja töötada.

Teeb kaastööd ka koduajakirjadele, aitas filmi teha

Helge Alt ei koolita inimesi ainult koolitustel. Ta teeb kaastöid mitmele välja-

andele juba 2001. aastast. Ajakirjaga Kodukiri on väga hea koostöö toimunud poolteist aastat..

Puhastusekspert on pannud öla alla ka ETVs 2004.a näidatud Ametilugude sarjas valminud Puhastusteenindaja filmile. Viimaseks kaastööks on Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse tellitud koristusteemaline õppefilm.

“Sain sellest tohutu kogemuse ja teadmise, kui suurt tööd nõuab ühe filmi tegemine.”

Helge Alt on ka kutsekojas oma valdkonna kutsekomisjoni esimees. Ettevõtte aga üks vähesi, kui mitte ainus ettevõtte-kutseandja. See on meile kõrge tunnustus erapooletuse eest. Oleme ettevõtte, kes pakub **sõltumatuid** koristusalaseid teadmisi.

Praeguseks on puhastusteeninduse valdkonnas kutseeksami sooritanud tuhatkond puhastusteenindajat.

Tahab uurida ja muuta koristamist

Helge Aldi jutu sekka pudeneb aegajalt Taanis, Soome, Hollandis läbiviidud uuringutest ja iga kord nendib ta, et kahjuks pole Eestist võtta ühtegi uurinut. Aga võiks ju! Näiteks võtaks kaks lasteaeda. Ühte koristaks tavapäraselt, kehtivaid nõudeid täites, teist aga nii, kus pannakse paika eesmärgid, meetodika, koolitatakse inimesed, koostatakse tegevusjuhised, manuaalid, soetatase vajaminevad tarvikud. Mõõdaks neis mõlemas igasuguseid asju, nt tööaega, raha kulu ja tulu, laste tervist, õhupuhtust jne. Sellest võiks sündida kasu kogu riigile. Näiteks Norras tehtud uurimus näitas, et inimesed on 40% rohkem haiged tänu siseruumides olevale tolmule ja mustusele. Millist saamata jäänud tulu see ettevõtetele, asutustele tähendab!

Helge Alt viiks ise ka uuringu läbi, kuid eraettevõtte ei saa lubada endale tegutsemist paljalt missioonitundest ning vajaminevaid sadu tuhandeid kroone ise finantseerida.

Kuid Helge pole uuringu mõtet veel maha matnud. Üks mõte võiks olla Rakveres kompetentsikeskuses, nn Targa-majas rakendatav tark puhastamine. Pädevus ja tahtmine on teiste maade kogemusi uurinud Helgel olemas.

Kui Väike-Maarjas on Eesti tasemel mingil alal tippkompetents, siis üheks selliseks on Puhastuseksperdi oma.

Helge Aldi jutul käis Hilje Pakkanen

Fotomeenutus vabariigi aastapäeva vastuvõtult Väike-Maarjas

Vallavanem Urmas Tamm annab tänukirja üle Gilder OÜ tegevjuhile Märt Maadlale. Gilder OÜ on üks neist eksportijaist, kes Eesti elu masust välja

veavad: 80% ettevõtte toodangust läheb Prantsusmaale. Gilder OÜ toodab aiamaju ja puitterrasse. Foto: Ellu Moisa

Olümpiaadidelt tullakse kilbiga

Talve lõpuga on jõudnud lõpule ka maakondlikud olümpiaadid. Meie koolide õpilased esinesid olümpiaadidel südikalt, saavutati mitmeid auhinnalisi kohti.

Tundkem uhkust meie tublide õpilaste ja neid juhendavate õpetajate üle! Allpool tulemused ainete kaupa (kõikide olümpiaadide tulemused ei olnud lehe ilmunise ajaks toimetajale laekunud).

Geograafiaolümpiaad: 7.klasside arvestuses võtsid üksteiselt mõõtu 36 õpilast. Väike-Maarja Gümnaasiumi õpetaja Reet Luha õpilane Martha Abner sai 4.koha 33,5 punktiga ja 14. koha Rait Läänemets 26,5 punktiga.

Kiltsi Põhikooli õpilane Richard Lätt sai 22.koha 23,25 punktiga ning 26. koha Carl Zibo 19,5 punktiga. Mõlemaid õpilasi juhendas õpetaja Merje Leemets.

8. klasside arvestuses osales olümpiaadil kokku 30 õpilast. Meie koolide parimana jäi 20.kohale Martin Johannes Teder Väike-Maarja Gümnaasiumist 24,5 punktiga (juhendas õp. Reet Luha). Ainri Tarassov Kiltsi Põhikoolist 28.kohal.

9. klassidest oli olümpiaadile tulnud kokku 21 õpilast. 3.-4. kohale tuli Egert Vinogradov Väike-Maarja Gümnaasiumist 31 punktiga, juhendas õp. Reet Luha.

12. oli Triinu Hielaide 22,5 punktiga ja 13. Ragnar Mednikov 21 punktiga Kiltsi Põhikoolist. Õpilasi juhendas õp. Merje Leemets.

Keemiaolümpiaadil osales 9. klasside arvestuses 20 õpilast. Auhinnalisele kolmandale kohale tuli Triinu Hielaide Kiltsi Põhikoolist 30,5 punktiga, 14. kohale jäi Ragnar Mednikov Kiltsi Põhikoolist 14,6 punktiga. Õpilasi juhendas õp. Mall Võhandu. 10. klasside arvestuses oli 8. Kätlin Kaare Väike-Maarja Gümnaasiumist 15,5 punktiga, juhendas õp. Liivi Kuusma.

Matemaatikaolümpiaad:

4. klass (55 osalejat): 2. koht Marek Tealane Väike-Maarja Gümnaasiumist 23 punktiga, õp. Egne Liivalaid. 3.koht Victoria Mitt Väike-Maarja Gümnaasiumist 20 punktiga, juhendas õp. Helve Noorlind. 6. koht Maris Praats Väike-Maarja Gümnaasiumist 18 punktiga, õp. Egne Liivalaid. 10. Mark Vainomaa VMG-st 17 punktiga, õp. Helve Noorlind.

5. klasside arvestus (50 õpilast): 11.koht Karl-Oskar Õun Väike-Maarja Gümnaasiumist 32 punktiga, õp. Kadri-Paberits-Taur. 13. koht Liisa Siirak Väike-Maarja Gümnaasiumist 31 punktiga, õp. Heli Reinart. 14. koht Katre Reinart Väike-Maarja Gümnaasiumist 30 punktiga, õp. Heli Reinart. 17. Dely Kroll Väike-Maarja Gümnaasiumist 25 punktiga, õp. Heli Reinart.

7. klasside arvestuses võistles 40 osalejat. Siin saavutas tubli 2. koha Kiltsi Põhikooli õpilane Richard Lätt 25 punktiga, teda juhendas õp. Merje Leemets. Esikümnesse mahtus veel 8.kohale tulnud Rait Läänemets Väike-Maarja Gümnaasiumist 18 punktiga õp. Larissa Käbini juhendamisel. 11.kohale jäi Teele Vilberg samuti Väike-Maarja Gümnaasiumist 17 punktiga õp. Larissa Käbini juhendamisel.

8. klasside arvestuses oli meie õpilastest parim 11. koha saanud Argo Metsaru Väike-Maarja Gümnaasiumist 13 punktiga õp. Larissa Käbini juhendamisel.

9. klasside arvestus saavutas Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilane Egert Vinogradov 2.koha 29 punktiga. 12 koha sai 13 punktiga Mailen Remmelg Väike-Maarja Gümnaasiumist. Mõlemaid õpilasi juhendas õp. Larissa Käbin.

Lääne-Virumaa matemaatika-võistlusel Nuputa 7.klasside seas jäid võistkondlikus arvestuses Väike-

Maarja Gümnaasiumi I ja II võistkond jagama 10.-11.kohta; peastarvutamises oli Väike-Maarja Gümnaasiumi I võistkond viies ja II võistkond 12.

Emakeeleolümpiaad:

Emakeeleolümpiaadi piirkonnavooru nooremas vanuserühmas (7. - 8. klass) osales kokku 44 õpilast. 8.klassi õpilaste arvestuses ja üldkokkuvõttes saavutas 7.-8. koha Mirjam Savisto Väike-Maarja Gümnaasiumist 26 punktiga. Teda juhendas õp. Hilja Tomson. 7. klasside arvestuses oli 17. Riki-Brigita Mitt 18,5 punktiga ja 18. Teele Vilberg 18 punktiga (mõl. Väike-Maarja Gümnaasiumist), juhendas õp. Hilja Tomson.

12. klasside arvestuses oli 11. Helina Pärnamägi VMG-st 45,5 punktiga, õp. Ülle Lääne.

9.-10. klasside arvestuses 4. (üheksandate klasside arvestuses 3.) Allan Läll Simuna Koolist 34,5 punktiga juhendaja õp. Siiri Kanarbik.

Bioloogiaolümpiaad:

6. klasside arvestuses 1.Andreas Ahlberg Simuna Koolist 192 punktiga, juh. õp. Elle Alber. 2. Minna Joor Kiltsi Põhikoolist 187 punktiga, juhendas õp. Mall Võhandu.

7. klasside arvestuses oli meie koolide parimana 15. Martha Abner Väike-Maarja gümnaasiumist 174 punktiga, juh. õp. Ivi Vainjärv. Kiltist Carl Zibo 14.koht.

8. klasside arvestuses: 11.-14.koht Ainri Tarassov Kiltsi Põhikoolist 183 punktiga, juhendas õp. Mall Võhandu.

9. klasside arvestuses tuli 2. kohale Triinu Hielaide Kiltsi Põhikoolist 222 punktiga, juhendas õp. Mall Võhandu. 10. Tõnis Klaasmägi Simuna Koolist 192 punktiga, juhendas õp. Elle Alber, 11. kohale Kevin Hövelson Kiltsi Põhikoolist 187 punktiga, 13. koht Ragnar Mednikov juh. õp. Mall Võhandu.

12. klasside arvestuses 6.koht Kaisa Lindret Väike-Maarja Gümnaasiumist 240,5 punktiga, juhendas õp. Eda Rohula.

Inglise keele olümpiaad:

11. klasside arvestuses 13.koht Heiko Süvaorg Väike-Maarja Gümnaasiumist 41,5 punktiga, juh. õp. Maire Veit.

12. klasside arvestuses jäid 45 punkti saavutanud Marko Tealane ja Helen Nurmsoo Väike-Maarja Gümnaasiumist jagama 11.-13.kohta. Juhendas õp. Maire Veit.

Informaatikaolümpiaad:

8. klasside arvestuses 4. Martin-Johannes Teder Väike-Maarja Gümnaasiumist 62 punktiga, juh. õp. Arvo Vallats.

Ajaloo-olümpiaadil põhikoolide arvestuses: 2. koht Egert Vinogradov Väike-Maarja Gümnaasiumist 158 punktiga (samapalju kui esikohale tulnud Priit Põldmaal Tamsalu G-st). 3. koht Thomas Tammus Väike-Maarja Gümnaasiumist 153 punktiga. 7. Keiti Kannel Väike-Maarja Gümnaasiumist 147 punktiga. Õpilasi juhendas õp. Kristi Põdra.

Allikas: Lääne-Viru maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakond.

Muud viktoriinid, konkursid

Rohelise maakonna õpilaskviktoriini III voorus saavutas esikoha Kiltsi kooli võistkond koosseisus Ragnar Mednikov, Triinu Hielaide, Kevin Hövelson. Juhendas õpetaja Mall Võhandu.

Informaatika viktoriini Kobras vabariiklikus lõppvoorus saavutas Kevin Hövelson Kiltsi Põhikoolist 9. klassist 3.koha, juh. Õp. Merje Leemets.

Virumaa laste luulevõistlusele "Oma õpetajat tunnen" laekus 248 tööd, mille hulgast märgiti ära ka Minna Joori (Kiltsi Põhikool, 6.klass, õp. Mari-Liis Kriisa) luuletus.

Maakondlikul kodunduse olümpiaadil saavutas Kiltsi Põhikooli 9.klassi õpilane Helen Rahe I koha (õp. Merje Leemets).

Bioloogiaolümpiaadil käik polnud üldse raske!

Kuuenda klassi õpilaste seas saavutas esikoha bioloogiaolümpiaadil Simuna Kooli 6.klassi õpilane Andreas Ahlberg, keda juhendas õpetaja Elle Alber. Olümpiaadil võistlemise kohta ütles Andreas, et olümpiaad oli päris kerge,

eriti palju ta sel korral pingutama ei pidanud. "Natukene valmistasin ette." Õpetajalt sai ta läbilugemiseks ka 7. klassi bioloogiaõpiku. Valdavalt õpikumaterjalide peale olidki küsimused koostatud. "Ülejäanud küsi-

Veerand lõppes luulevõistlusega

Kolmanda kooliveerandi viimasel päeval, 18. märtsil toimus Kiltsi koolis ülevallaline algklasside luulevõistlus. Luulevõistlus oli pühendatud emakeelepäevale ja Heljo Männi 85. a juubelile.

Noortel esinejatel tuli saalitäie õpilaste ja mitmeliikmelise zürri ees ette kanda kaks luuletust: üks kohustuslik Heljo Männi luuletus ja teine omal valikul.

Kohustuslikud luuletused ei olnud sugugi kergete killast, eriti raske oli neljanda klassile esitamiseks mõeldud Heljo Männi luuletus "Udulugu". Sellele vaatamata olid lapsed luuletused kenasti selgeks õppinud: oli huvitavaid ja julgeidki luulevalikuid, sai kuulda vahvaid esitusi, kauneid ja huvitavaid hääli, selget diktsiooni, ja mis seal salata, mõne lapse pani saalitäis rahvast ka veidi pabistama.

Kõik esinejad said juurde elus nii va-

Andris Pent Simuna Koolist lugus luuletuse, mis jutustas lumemme saatusest kevadel. Talle annab auhinna- raamatut üle zürri esimees Kiltsi kooli eesti keele õpetaja Mari-Liis Kriisa.

Vasakul: suure töö tegi korraldamisel ära õpetaja Ene Kruve Kiltsi koolist. Esmakordselt toimus lulekonkurss väljaspool Väike-Maarjat, Kiltsis. Alumisel pildil algklasside õpilased Kiltsi kooli laulu laulmas.

jalikku esinemisjulgust ning ehk võideti nii mõnigi õpilane ka luuletuste lugejate ridadesse.

Tulemused. I klassist hindas zürrii esikoha vääriliseks Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilase Anete Tomingase esinemise, teise koha sai Jonete Visnapuu Simuna Koolist ja kolmanda Urmeke Andres Aal Kiltsi Põhikoolist. Teise klassi paremad: I koht - Janely Miadzielec (Kiltsi Põhikool), II Kristjan Kilk (Väike-Maarja Gümnaasium), III Eliis Mätas (Väike-Maarja Gümnaasium). Kolmas klass: I Laura Leiten, II Keneli Pohlak, III Geidi Kudi (kõik Väike-Maarja Gümnaasium). 4.klass: I Krete Hurt (Väike-Maarja Gümnaasium), II Kristella Luht (Simuna Kool), III Andris Pent (Simuna Kool).

Aitäh kõigile õpetajatele ja raamatukoguhoidjatele, kes aitasid luulevõistlust ette valmistada, samuti korraldajale Kiltsi koolist!

Luulevõistluse korraldajaks on tuleval aastal Simuna Kool.

Hilje Pakkanen

Sirili kutsub sünnipäevale

Pandivere päevadel 2010.a oli 4.juunil lõõtsa- ja kapellipäev. Pildil: päeva juhtinud Valdek Kilik ja rahvapilliansambel Sirili.

On kasvamas meil siin üks Sirili-puu
Ta rohetav võra on habras ja noor..
Rahvapilliansambel Sirili on 17-aastane. Viimased seitse aastat on meiega tegelnud Sirje Sõnum. Ansambelis on kaheksa mängijat elukohaga Väike-Maarja, Triigi, Kiltsti, Tallinn. Saame lasteaia igal nädalal üks kok-

ku ja tegeleme meeldiva harrastusega. Tallinnast sõitvale mängijale see “kohustus” ei kehti. Sügisel tegime julge otsuse, et tähistame esimest korda oma sünnipäeva. Ootame ka endisi mängijaid ja juhendajaid sünnipäevale.

Kontsert toimub Väike-Maarja rahvamajas 9. aprillil algusega kell 16.00.
Tulge peole, mängijad ja mittemängijad - olete kõik oodatud!
Ansambli nimel
Armilda Lilleberg

Seeniortantsu kiituseks

Seeniortants on Euroopas ja kogu maailmas väga populaarne. Seeniortants on loodud eakatele inimestele. Seeniortantsu vaimustuses on mitte ainult pensioniealised, vaid ka nooremad. Korraldatakse seeniortantsu festivale, suuri pidusid. Lääne-Virumaal on seeniortantsu maaletooja Ene Saaber. Maakonna seeniortantsu õpetamise keskus asub Pajusti Klubis, mida juhib Reet Aru. Meie maakonnas on seitseist tantsurühma, kes tantsivad seeniortantse.

Seeniortants on rühmatants, rohkem rühmatantsu kui tants esinemiseks. Aga kõlbab ikka vaatamiseks ka – paneme esinemisrõivad selga, kübarad pähe, hea muusika plaadilt, paariline käevangu, rõõmus meel näol – ja näe, memmed tantsivad!

Väike-Maarja Härmalõnga tantsurühm sai esimese seeniortantsu õppepäeva 12.vebruaril 2005.a Pajustis ja esimese tantsupeo 19.augustil 2006.a Rakvere Vallimäel. Tänavune pidu saab olema 27.mai samuti Rakvere Vallimäel.

Kuidas me liikuma saame? Pajustisse oleme saanud Helgi Tealase autoga. Autosse mahub parajasti kaks tantsupaari ja tantsuõpetaja. See on soodne sõit, sest maksame vaid bensiiniraha. Kui Helgi ei saa sõita, siis oleme jännis, sest bussi tellimine on kulukas. Ehk aitab meid siis mõni sõidukijuht, kes meid kohale viiks. Ise oleme kogunud raha, et maksta osavõtu ja õppematerjalide eest.

Rakvere sõidu lubas maksta Väike-Maarja rahvamaja. Oleme ikka

hakkama saanud, aga abist ka ära ei ütle.

Hea sõnum on see, et rühma liikmete arv on kasvanud. Koosseisu tulid täiendama värsked pensionärid Mare Soovik, Mall Tüürsal, Luule Kütt. Tulgu teisi veel! Tänu kõigile rühma tantsijatele hoolsa õppimise eest! Eri-line tänu teile, Anne-Liis Talu ja Leili Olvi igasuguse abi eest.

Lõpetuseks ja julgustuseks Erich Meerja sõnad:
... tuimaks jääb elu tantsuta, keerutus teeb jala kergeks tantsimine tõstab tuju sütitab ka südameid ...

P.S. Meie selle aasta esinimesed: Aino Lukmani sõpruse pidu, rahvamaja rahvapidu, Härmalõnga klubi pidu.

Ilme Sein, Härmalõnga tantsurühma tantsuõpetaja

Väike-Maarja lasteaial oli sünnipäev

1.märtsil tähistas Väike-Maarja lasteaiapere rõõmsa tantsupeoga oma 27. sünnipäeva. Sel puhul olid külla

tulnud Egne Liivalaidi väikesed rahvatantsijad Väike-Maarja gümnaasiumist. Söödi ka omavalmistatud

küpsisestorti, mille lapsed olid rühmades varem valmistanud. Foto: Hilje Pakkanen

Oli rõõmupakkuv luule- ja muusikaõhtu

Seekordne luule- ja muusikaõhtu toimus Väike-Maarja rahvamajas 11. märtsil. Teemaks oli Väike-Maarjast pärit luuletajate looming.

Seega esitati Erich Meerja, Liili Heinla, Juta Torma ja Heiti Erala värse, mida lugesid Lili Guitar, Inge Lehtlaan ja Sven Tammoja. Tore oli, et ka siin lähikonnas elavad luuletajad ise kohale said tulla. Oma avasõnas ütles rahvamaja kunstiline juht Heli Komp järgmist: „Leian, et kui keegi räägib, et tema ei

tea luulest midagi ega tahagi teada, siis pole ta asja üle lihtsalt järele mõelnud. Sünni, lapsepõlve, nooruseaiga, täiskasvanuiga, vanaduspõlve või surma - kõike seda annavad meie luuletajad edasi kaunilt, tähelepanelikult ja mõtlemapanevalt.“

Tänavuse luule- ja muusikaõhtu idee käis välja Irma Raatma. Muusikalisi vahepalu esitas Armilda Lilleberg. kannel on väga peen ja kammerlik instrument, mille

helid sobivad luuletuste mõtisklevate meeleoludega. Viimaseks muusikapalaks oli südamlük laul ansambli Loo-vus.

Tore on, et suudame märgata ka loomeinimesi enese kõrval, tore on, et nende looming meile rõõmu pakub, tore on, et taas kord leidsid inimesed aega, et reedesel õhtul veeta tunnike luule ja muusika seltsis.

Ville-Markus Kell Väike-Maarja Valla Rahvamaja direktor

Kutseõppes õpingud katkestanute jätkuõppe programm KUTSE ootab

Alljärgnev jutt on mõeldud neile, kes on katkestanud oma kutsealased õpingud.

Tegu on kutsehariduses õpingud katkestanute jätkuõppe programmiga KUTSE (KUTSE - Kutseõppe Uuesti, Toetus Sinu Eduks!).

Programm KUTSE äratati ellu Euroopa Sotsiaalfondi vahendite toel, kuna majandusõitsengu ajal tööturule suundunud ja õpingud katkestanud noored majanduslanguse ajal enam tööturul edukad olla ei pruugi.

Programmi eesmärgiks on luua kutseõppe õpingud katkestanutele võimalused oma õpingute lõpuleviimiseks ning seeläbi parandada oma konkurentsivõimet tänasel tööturul.

Kutseõppeasutustesse ja rakenduskõrgkoolidesse luuakse programmi raames kutseõppe õppekohad, mida rahastatakse täiendava riikliku koolitustellimuse alusel.

Programm kestab aastani 2014. Kui Väike-Maarja valla elanike hulgas on selliseid noori, kel omal ajal õpingud kutsehariduses pooleli jäid ning need noored pole siiani muud väljundit leidnud, siis on neil noortel nüüd avanenud üks võimalus viia oma kutseõpingud lõpuni.

Antud programmi kontekstis pole oluline, mis on olnud inimese õpingute katkestamise põhjused. Õpingute jätkamise võimaluse saavad kõik soovijad, kellel on allpooltoodud kaks esimest tingimust täidetud. Programmi raames saavad

õpinguid jätkata need, kes ajavahemikus 01.01.2000-01.09.2010 katkestasid õpingud kutseõppeasutustes või rakenduskõrgkoolides kutseõppe õppekavadel.

Programmi alusel saab õpinguid jätkata, kui eelnevalt või VÕTA põhimõtteid arvestades on täidetud vähemalt 35% õppekava mahust, millele soovitakse õpinguid jätkata. (See tähendab, et õppeasutus hindab jätkata soovija varasema õpi- ja töökogemuse mahtu, ulatust ja sügavust ning selle tulemusena saadakse õpilase järelejäänud õppe vajadus. Erialase töötamise kogemust on võimalik arvestada õppekava täitmisel.)

Õppima võib asuda samas õppeasutuses või mõnes teises õppeasutuses (kokku 41 õppeasutust üle Eesti) samale või mõnele teisele õppekavale.

Programmi alusel õppijatele on õppimine tasuta ja ette nähtud õpetotused, sõidusoodustused ja tasuta koolilõuna (viimane küll ainult kutsekeskharidusõppes).

Asjast huvitatut ei pea ootama uue õppeaasta alguseni, vaid oma võimaluste väljaselgitamiseks tuleks kooli pöörduda kohe!

Noor võib pöörduda kooli poole lisainformatsiooni saamiseks, loomulikult võib ka allkirjutatu poole pöörduda. Programmi KUTSE kohta saab lugeda ka HTM kodulehelt www.hm.ee/kutse.

Aivi Virma Programmiijuht
tel 735 0382, aivi.virma@hm.ee

Osale Väike-Maarja Seltsimaja (rahvamaja) juubelilologo konkursil!

Väike-Maarja Põllumeeste Selts kuulutab välja Väike-Maarja Seltsimaja 100. juubeli logokonkursi, mis kestab 20. märtsist - 20. aprillini 2011. Konkurs on anonüümne ja avatud kõigile.

Tunnusmärgi kavandades pidada silmas, et logo või selle element (elementi) oleks võimalik kasutada nii värvilise kui mustvalgena kahel erineval trükiste grupil. Kuulutustel, kutsekaartidel ja tänukirjadel logo kasutamiseks peaks olema välja töötatud illustratiivsem kavand. Rinnasildil, meenemündil ja kruusil kasutatav kavand võib olla lihtsam.

Logos kasutada sõnu Väike-Maarja Seltsimaja 100 või Seltsimaja 100.

Konkursi töö võib olla vormistatud ka digitaalselt, osavõtja võib esitada ka mitu tööd. Autori nime ja kontaktandmetega varustatud konkursi

töö palume saata Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi postiaadressil pk 7, Väike-Maarja, 46202 või elektrooniliselt vmpselts@gmail.com. Väike-Maaja Gümnaasiumi õpilased saavad oma töö esitada kinnises ümbrikus kooli kantseleisse.

Võistlustöid hindab Väike-Maarja Seltsimaja 100. aastapäeva 9-liikmeline kujundusgrupp, kuhu kuuluvad Väike-Maarjaga seotud kunstnikud, kujundajad ja seltsi esindajad. Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi juhatus esitab züriile hindamiseks anonüümseid tööd. Zürii valib konkursi võitja 23. aprillil 2011.

Konkursi võitjaid autasustatakse juubelimeenetega.

Lisainfo: www.v-maarja.ee/
vmpps või 526 3831

Lennukat mõtet!
Marju Metsman

Meelespea välismaale tööle suunduvale lapsevanemale

Räägi lastele välismaale või kodust kaugemale tööle minemise põhjustest. Aruta koos lastega, millist abi nad vajavad.

Leia lastele tugiisikuks täiskasvanu (lähisugulane, peretuttav, naaber), kes saab kiiresti reageerida laste vajadustele ja oskab luua usaldusliku suhte lastega.

Räägi tugiisikule, mida temalt ootad ja millist abi lapsed vajavad.

Laste tugiisik on vastustav täiskasvanu, kes peab aitama vanemal olla kursis:

- lapse argipäevaga (toit, puhtad riided, kodu puhtus ja soojus, päevarežiim, raha kasutamine jms)
- lapse koolikohustuse täitmisega
- õpitulemustega
- lapse murede ja rõõmudega.

Kindlasti informeeri välismaale tööle asumisest lapse klassijuhatajat ja anna talle enda ja lapse tugiisiku kon-

taktandmed.

Anna tugiisikule lapse klassijuhataja kontaktandmed ja võimalus vaadata e-kooli.

Hoia lastega kontakti, räägi ja kuula neid iga päev.

Ole vajadusel kättesaadav ja tee koostööd last toetavate täiskasvanutega.

Kui sa ei leia lastele sobivat turvalist täiskasvanut, informeeri sellest oma piirkonna lastekaitsetöötajat, kes aitab leida parima lahenduse.

Lepi kokku laste tugiisikuga hädajuhtumitest teavitamise viisi.

Nii toimides annad sa lastele turvatunde, saad laadida nende emotsionaalset akut, mis omakorda aitab lastel keskenduda õppimisele ja sobivale käitumisele.

MTÜ Perede ja laste nõuandekeskus
www.perenou.ee

Koguduse pastoraadi renoveerimistööd

Pildil on: Heli Komp, Kai Innosaar, Einar Vallbaum ja Teet Paju. Pildistas Ville-Markus Kell

Lääne-Viru maavanem Einar Vallbaum külastas Väike-Maarjat ja tutvus pastoraadi renoveerimise esimese staadiumiga.

Keset Lääne-Virumaad Pandivere kõrgustikul seisab Väike-Maarja kirik - ehk üks kõrgemal asetsevaid pühakodasid Eestis -, mis sai tähelepanu osaliseks väga negatiivsel kombel. Nimelt viis 2010. aasta augustiorkaan kirikuhoonelt tornikiivri. Oleme tänulikud meile loodusjõudude tekitatud kahju likvideerimisel osutatud abi eest.

Kiriku vastas asub vana uhke pastoraat, milles on alustatud renoveerimistöid. Korda tehtud pastoraadihoones leiaksid endale koha koguduse pühapäevakool, talvekiriku teenistused, töötute klubi ning kolmanda sektori tegevused noorte ja pensionäridega.

Koguduse nõukogu liige Teet Paju on koostanud investeringutaotluse PRIA-le, et taastada ja renoveeri-

da pastoraat. Kokku on renoveerimistöödeks plaanitud kolm etappi.

Ajalooürikutes öeldakse, et Rakvere poolt tulles jõutakse postijaama - Peter Johann Hoffmannile kuuluv Müüriku maavaldus, mainitakse köstrimaja, kõrge katuse ja nüri torniga vana kirikut.

Pastoraadi kohta öeldakse, et see oli külm ja kõle. Katus jooksis läbi ja tuul puhus uksest-aknast sisse. Sellegipoolest oli hoone uhke oma suurte ruumide, õpi- ja magamistubadega.

Väike-Maarja kogudus soovib, et nii põhjast kui lõunast, idast või läänest lähenejale oleks ikka nähtav pühakoja torn ja et selle kõrval asuvas pastoraadihoones leiduks kohake iga inimesele, kes seda vajab. Me tahame olla igati vääriliseks partneriks teistele Euroopa kirikutele ja kogudustele.

Heli-Liivia Komp,
koguduse juhatuse esimees

Kogudus on saanud tornikiivri taastamise toetuseks on ligi 58 tuhat eurot

EELK Väike-Maarja kogudusel on augustitormis tugevasti kahjustada saanud Väike-Maarja kiriku tornikiivri taastamise toetuseks kokku 57 855,82 eurot (ehk üle 900 000 krooni), selgus vallavanem Urmas Tamme juures 15. märtsil toimunud koguduse esindajate - nõukogu juhatuse esimehe Heli-Liivia Kompi ja kiriku hooldajaõpetaja Enn Salvestega toimunud nõupidamisel. Sellest summast on Kultuuriministeerium eraldanud koguduse-

le toetust 31 955,82 eurot, Muinsuskaitseamet pühakodade säilitamise ja arengu investeringute programmist 20 000 eurot. Annetustest on arvel alles pärast remonditöid 5900 eurot.

Tornikiivri ja kiriku pikihoone katuse taastamise kogumaksumuseks hindas OÜ Rändmeister kokku 2,37 miljonit krooni ehk üle 150 000 euro.

OÜ Rändmeister alustab ehitustega sel kevadel.

Muusikakoolil algas „Jänese-aasta“ tegusalt

Karm talv on üle elatud ja ega need kõrge pakasekraadid muusikakooli elu palju mõjutanudki. Lapsed käisid tundides, esinemised said esinetud.

Selle talve rõõmsamaks ürituseks oli kindlasti Virumaa I regiooni „Talvehuumori päev“ 18. veebruaril Rakvere rahvamajas. Korraldajaks Kauri kool. Väljas paukus krõbe pakane, saalis aga oli soojust ja rõõmu.

Seal osalesid pea kõik Virumaa muusikakoolid. Nagu juba ürituse pealkirigi ütleb, olid kavad rõõmsad ja sädelevad. Meie kooli esindasid klaveri-, viiuli ja puhkpilli eriala õpilased.

Veebruari kuul käisime esinemas ka Tamsalu ja Rakke Gümnaasiumile.

Pinget tõstis vabariikliku konkursi eelvoor Jõhvi Muusikakoolis. Sel aastal toimus konkurs klaveri- ja puhkpilli õpilastele. Klaveriõpilasi meie kool välja ei pannud. Puhkpillikonkursil aga osales viis tublit noort muusikut. Nendeks olid: Dely Kroll (flööt), Mait Suur Saar (trompet), Maiko Pohlak (tuuba),

Urmas Lemvald (trompet) ja Tarvi Kivipõld (tromboon). Õpilased olid tublid. Saavutasime seal ühe teise ja kolm kolmandat kohta.

Täna kõiki õpilasi ja õpetajaid, kes olid konkursiga seotud!

Ees ootavad „Trompetipäevad“ Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemias ning flöödikonkurss Riias. Jääb üle vaid osalejatele pöialt hoida!

Kõige olulisem aga on kooli vaheaeg. Seda on oodatud nagu kevadetki. Ja eks väike puhkus ole ka ära teenitud.

Neljas veerand on juba vastuminek suvele. Peagi algavad arvestused, hindekontserdid, eksamid.

6.aprillil kell 18.00 ootab muusikakooli pere kõiki „Rõõmsale kevadkontserdile“.

Tulge meid kuulama ja teie akud saavad taas laetud!

Lõpetuseks veel hea uudis: muusikakoolil on nüüd uus kodulehekülj www.v-maarja.ee/muusikakool.

Vallo Taar
Väike-Maarja Muusikakooli direktor

Sündmuste kalender

KULTUUR

Väike-Maarja rahvamaja pikisaalis saab vaadata Tartu fotokunstnik Jaan Lüsi fotonäitust. Sissepääs tasuta.

29. märtsil kell 18.00 tähistatakse Ebavere tervisespordikeskuses Lennart Meri sünniaastapäeva mälestuslõkke süütamisega ja Tarapita Tantsuseltsi ristimisega. Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949

31. märtsil kell 11.00-15.00 on Väike-Maarja rahvamajas doonoripäev. Info Ville-Markus Kell, tel 326 1837

1. aprillil kell 18.00 toimub Väike-Maarjas Ravi tn 1 naeruhooga õhtu. Juhendaja Siiri, osavõtt 2 eurot. Info ja registreerimine tel 5340 1839 või tliiva@hotmail.ee

1.aprillil komöödiateatripäev Kiltisi Põhikoolis. Klassid valmistavad ette naljaka lühinäidendi teistele esitamiseks. Klassid saavad punkte kostümeeritult koolis viibimise eest.

2. aprillil kell 12.00 on Väike-Maarja rahvamajas muusika- ja laulupäev Popp-Tipp-Täpp 2011. Info Ville-Markus Kell, tel 326 1837

6.aprillil kell 18.00 Väike-Maarja muusikakooli „Rõõmus kevadkontsert“ rahvamajas.

7.aprillil on Kiltisi põhikoolis tervisepäeva raames muinasjutu „Nae-ris“ tõlgendamine näitemängu kaudu.

9. aprillil kell 15.00 on Väike-Maarja rahvamajas kapell Sirili 15. sünnipäeva kontsert. Info Ville-Markus Kell, tel 326 1837

10. aprillil kell 12.00 on Väike-Maarja rahvamajas klubi Härma-lõng pidu. Külas Laekvere Rahva Maja külateater Eedi etendusega „Külarapsoodia“. Etendus on kahes osas, vaheajal klubiliikmete tantsud, laulud. Oodatud on kõik teatrihuvilised! Info rahvamaja telefonidel 326 1837 ja 5302 4437

27. aprillil toimub Wiedemanni keelepäev. Konverents rahvamajas. Ettekannetega esinevad Eesti juhtivad keeleteadlased. Tänavune laureaat Tiit-Rein Viitso istutab keeltammikusse oma nimipuu.

29. aprillil toimuvad Väike-Maarja valla koolides ülemaailmse tantsupäeva kontserdid. Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949

30. aprillil on Väike-Maarja rahvamajas rahvusvahelisele tantsupäevale pühendatud suur tantsupäev flamenko, mustlastantsu ja latiinotantsuga. Esinevad tantsijad Väike-Maarjast, Lääne-Virumaalt ja kogu Eestist. Külla tulevad tantsuklubi Zahira Tallinnast, tantsuklubi Tango Tartust ja klubi La Tormenita. Info Heli-Liivia Komp, tel 326 1837

4.-5. juunil peetakse XXIV Pandivere päevi: laat, kontserdid, võistlused ja palju muud.

4. juunil kell 12.00 Eesti esivõistlused naise kandmises, **kell 16.00** Pandivere päevade avamine Jakob Liivi pargis. Pärast avamist suundub pidupäevaringkäik Väike-Maarjast Ebavere, kus peetakse kohalikkude laulu- ja tantsupidu.

5. juunil peetakse Väike-Maarjas maakonna meistrivõistlusi grillimises.

SPORT

21. märtsil kell 19.15 kohtuvad Väike-Maarja spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kuma Kerge esiliiga II ringis Väike-Maarja Gümnaasium ja ETR-Builder/KÜG. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

22. märtsil kell 19.15 kohtuvad Väike-Maarja spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Super Kuma meistriliiga II ringis Väike-Maarja ReinPaul ja RSK sPORTKUNDA/Hulja. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

25. märtsil kell 19.00 kohtuvad Väike-Maarja spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kuma Kerge esiliiga II ringis Balti Betoon ja Simuna Artiston. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

26. märtsil kell 19.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kuma Kerge esiliiga II ringis Määri küla ja Ferrel. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

27. märtsil kell 14.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kuma Kerge teise liiga II ringis SK Rakke II ja Rakvere Ametikool. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

ga II ringis SK Rakke II ja Simuna Ivax II. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

27. märtsil algavad Väike-Maarja spordihoones Lääne-Virumaa veteranide võrkpallivõistlused. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

29. märtsil kell 19.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kuma Kerge esiliiga II ringis Simuna Artiston ja Määri küla. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

31. märtsil kell 19.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kumake teise liiga II ringis Simuna Ivax II ja Muuga. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

31. märtsil kell 19.15 kohtuvad Väike-Maarja spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kumake teise liiga II ringis Väike-Maarja Päästekool ja Tamsalu Los Toros II. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

1. aprillil kell 19.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kuma Kerge esiliiga II ringis SK Rakke ja Ferrel. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

2. aprillil kell 19.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Super Kuma meistriliiga II ringis Simuna Ivax ja Tamsalu Los Toros/Agrovarustus. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

3. aprillil kell 14.00 kohtuvad Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste Kumake teise liiga II ringis SK Rakke II ja Rakvere Ametikool. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

18. aprillil kell 19.00 toimub Väike-Maarja tänavail Lurichi 135. sünniaastapäeva kevadjooks. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

23. ja 24. aprillil maadlusvõistlused Väike-Maarja spordihoones koostöös Eesti Maadlusliiduga 23. aprillil Eesti kadettide meistrivõistlused, 24. aprillil 56. rahvusvahelised Georg Lurichi mälestusvõistlused

23. aprillil kell 12.00 algab Väike-Maarja keskvaljakul 13. Geogi Kange rammuvõistlus, Eesti Professionaalsete Rammumeeste Ühingu Amatöörisarja etapp.

KEVADINE HINNASULA!

Kevadine hinnasula!

Et suvine põlluharimine muretuks, on just nüüd, kevade saabudes, õige aeg soetada teravilja- ja kuivatusseadmed!

Agrisilos Group, tulles vastu kõigile tublidele põllumeestele, pakub eriti soodsaid hindasid kvaliteetsetele teraviljakuivatitele, -mahutitele ja -transportööridele.

Võta meiega julgesti ühendust ja leiame just Sulle sobivad, parimad seadmed konkurentsilt parima hinnaga!

Agrisilos Group OÜ
Telfax +372 6 700 951
GSM: +372 53 444 844
e-mail: info@agrisilos.ee

Käitumisjuhised üleujutusohuks

Seoses kevadise jää ja lume sulamise-ga kaasneva suurveeohuga hoiatame Ida- ja Lääne-Viru maakonna elanike, et selleks tuleb valmis olla. Eriti tähelepanelik tuleb olla piirkondades, kus kevadine suurvesi on ka varasematel aastatel probleeme põhjustanud - seal on tänavu suure lumerohkuse tõttu oht üleujutuseks eriti suur.

Seoses veeuputusohuga soovime majaomanikel soetada veepumbad, et vajadusel oleks võimalik kohe-selt vesi keldritest välja pumbata. Päästjad sõidavad väljakutsele, kui inimeste elu ja tervist ähvardab oht, elamute keldritest vee väljapumpamise-ga päästeteenistus üldjuhul ei tegele. Ida-Eesti Päästkeskuse koordinaatsioo-niteenistuse juhi Maido Nõlvaku sõnul on ühekordsel vee keldrist välja pum-pamise kasutegur väike. Kevadise tul-vavee tõttu on maapinnases niiskuse tase kõrge ning vesi imbub keldritesse tagasi. Vee kiire tagasi imbumine võib kahjustada hoone konstruktsioone roh-kem kui seisev vesi. Efektiivsed taas-tamistõid tasub aga alustada alles pea-le veetaseme alanemist ja maapinna niiskustaseme normaliseerumist.

Enne üleujutust

- Veekogu ääres elades ole kursis täpse ilmaprognoosi ja veetaseme muutumi-sega.
- Majapidamise veetõusu eest kaitsmi-seks tihenda keldrikorruse aknad, va-jadusel lao akende ette liivakotid.
- Kogu joogivett - tultvaveed võivad rik-kuda joogivee.
- Vii mööbel, olmeelektronika, elekt-ririistad, väärisesemed ja riided maapinnast kõrgemale korrusele.
- Samuti vii kõrgemale õlid, lahustid ja muud mürgised ained, et vältida nen-de vette sattumist.
- Selgita välja, millised ohud võivad üleujutusega kaasneda kari- ja kodu-loomadele ning loomasöödale.
- Kontrolli küttepude hoiustamise paika, et tulvad halge minema ei kan-naks. Võimalusel varu osa puid varju alla kõrgemale alusele, et niiskunud maja hiljem kuivade puudega kütta.
- Kinnita õues olevad lahtised esemed.
- Pane valmis vajalikud vahendid ko-dust lahkumiseks - ravimid, laetud akuga mobiiltelefon, esmaabivahen-did, ilmastikutingimustele vastavad riided ja jalanõud ning söök ja jook. Ära unusta ka isikut tõendavat dokumenti.

Meenutades Tallinna pommitamist 9.märtsil 1944

Oli saksa aeg. Erna Truupõld käis Tallin-nas koolis Sotsiaal- ja kodumajanduse instituudis. Elas tädi Velli juures Pärnu mnt 9. Seal oli tal ilma akendeta, ainult voodi ja väikese lauaga oma tuba. Sellest õudusööst jutustab ta järgmist.

Õppisin parajasti oma toas, ei teadnud midagi, mis väljas sünnib.

Kõrvalkorterist Siimri omad äkki hüüdisid, et õhurünnak, tule ruttu varjen-disse. Ise jooksid ees ära. Läbi akende oli näha ülalt tugevat valgust andvaid val-gustuspomme, rahva keeles jõulupuid”. Alal jõudes, me elasime 3.korrusel “ei julgenud ma alul tänavale minna. Nii kui päike oleks paistnud. Aga õhtu oli, kell oli pool seitse või seitse. Otse postkonto-ri vastas oli OK maja, selle keldrid olid kohandatud varjendiks. Kogusin julgust ja siiski läksin tänavale - ega nad mind tea pommitada.

Varjend oli juba inimesi täis. Plahvatuste kõma kostis sisse. Kõik olid kuidagi rahulikud. Oli ju pommitamist ennegi olnud. Tüki aja pärast käis mitu tugevat kärakat, üks pomm lõhkes var-jendi akna all väljas. Meist ei saanud siis-ki keegi viga. Keegi tuli sisse ja ütles, et maja põleb ülalt korrustelt. Tulime sealt välja. Rüsinat oli küll, aga mitte päris paanikat. Kõik läksid laiali. Oli nagu väi-ke vaheaeg ja meie tulime koju.

Nurga peal draamateatri vastas põles kohtumaja. Ka kaugemal põlesid majad. Meie trepikojas naaberkorteris elav mees oli segaseiks läinud. Loopis

Üleujutus Pada külas

- Selgita välja kogunemispaiik (sugulas-te või tuttavate juures või kokkulep-pel kohaliku omavalitsusega, ...), kus saaksite üleujutuse korral ajutiselt vii-bida. Lahku kodunt juba ennetavalt, kui majja sissepääs ega majast välju-mine veetaseme tõusu tõttu veel takis-tatud pole.
- Juhuks, kui Sinu pereliikmed ei ole koos, siis leppige kokku koht, kus va-jadusel kohtute.
- Selgita välja, kuidas saad teavet üle-ujutuse kohta.
- Ära unusta küsida, kuidas on üleuju-tusohuks valmis ka naaber.
- Kodust lahkumisel lülita välja elek-ter ja teavita lahkumisest ka kohalik-ku omavalitsust.

Üleujutuse ajal Ruumides:

- Tähelepanu! Häda korral helista hä-daabinumbri 112 ja kutsu abi!
- Kui vesi tõuseb kiiresti ja hakkab tun-gima hoonesse enne, kui oled jõudnud evakueeruda, siis tagane ülemisele korrusele. Ära unusta ka kodu- ja lem-mikloomi.
- Enne vee keldrist välja pumpamist veendu, et mõni elektriseade või kat-kine juhe ei ulatuks veeni - vesi juhib elektrit väga hästi! Kui majja voolanud vesi hakkab ohustama elektrisüsteeme, tuleb elekter elamust välja lülitada.
- Vedelkütusega töötavat veepumpa kasuta vaid hästi ventileeritavates ruu-

mides.

- Lülita välja elekter ruumides, kuhu vesi on tungimas või võib tungida. Märgunud elektrijuhistiku või -sead-me kasutamisel tekkinud lühisest võib puhkeda hoones tulekahju. Samuti on oht saada elektrilööki, kuna vesi juhib elektrit väga hästi.

Väljaspool ruume:

- Üleujutatud teelõiku nähes mine tul-dud teed tagasi. Tugev vool võib ini-mesel jalad alt viia ka siis, kui vesi on vaid 15 - 20 sentimeetrit sügav.
- Välti autoga liiklemist üleujutatud piirkonnas.
- Hoi-a eemale üleujutatud alajaama-dest.

Peale üleujutust

- Ole ettevaatlik üleujutuse piirkonnas - kummijalatsid ja -kindad kaitsevad elektrilöögi ohu eest ruumides, kus põrandal on veel veekiht.
- Tulekahju puhkemise vältimiseks tu-leb elektrijuhistikul või -seadmel lasta enne vooluvõrku lülitamist korralikult ära kuivada.
- Kuivata nii ruttu kui võimalik hoo-nes märgunud materjale, et pidurda-da hallitusseente ja bakterite kasvu.
- Aita ka naabreid ja teisi inimesi, kes võivad vajada erilist hooldt ja abi!

Infot üleujutusohu korral käi-tumiseks saab ööpäevaringselt tööta-valt päästeala infotelefonilt 1524 ja veebilehelt www.rescue.ee.

Ida-Eesti Päästkeskus

muutunud.

Minu kooliõde Ilse tuli jalgsi Nõmmelt mind vaatama. Käisime koo-limajas järele uurimas, mis koolitööst edasi saab. Üksel oli silt, et kool on sule-tud. Ja seda enam ei avatudki. Hiljem vene ajal tulid uude õppejõud ja kooli nimeks sai siis toltlustustehnikum.

Linnas ei olnud meil midagi roh-kem teha, otsustasime maale koju Vao külla tagasi minna. Teised elasid linnas edasi, oli veel külm aeg.

Balti jaam oli puruks pommita-tud ja põlenud. Siin polnud enam rongi-liiklust näha. Läksime mööda Tartu maanteed Ülemiste jaama, ehk sealt saab rongi peale. Tartu maantee väikesed puu-majad olid maha põlenud, varemed veel suitsesid. Tänav oli sõidukitele läbipääs-matu, tuli minna jala.

Üldiselt ei käinud ka siin rongid. Meid, õpilasi, kogunes midagi ootama üsna palju. Üks saksa sõjaväerong oli Tartu poole minemas. Ühes vagunis oli saks saksa sõdurid ja kutsusid kõiki pea-le. Olime siit põrgust pääsenud. Ei tea, palju veel pommitatakse. Inimesed olid kui pinge alt vabanenud - vagunis läks lahti laul, tants, ringmängud, pillimäng. Saime Kiltsi jaamas maha. Siit oli koju veel 17 km, läksime muidugi jala. Kodud oli puutumata. Olime kindlas kohas.

Oma loo pani kirja Asael Truu-põld.

Kindlasti on veel meie ümber inimesi, kes seda Tallinna pommitamist üle elasid.

Linn oli lausa elamiskõlbmatuks

Päevakeskuses tutvustati nägemis- ja kuulmispuudega inimeste tehnilisi abivahendeid

Fotol uudistavad üritusel osalejad DAISY-pleierit

10. märtsil olid Väike-Maarja Hooldeko-du päevakeskuses külas MTÜ Jumala-laegas esindajad Janar Vaik ja Kaarel Saluste ning Eesti Pimedate Raamatuko-gu teabejuht Priit Kasepalu. Tutvustati nägemis- ja kuulmispuudega inimeste tehnilisi abivahendeid ning nägemispuu-dega inimeste raamatuid.

Päevakeskuse juhataja Tiia Uutsalu ja valla raamatukogu juhataja Irma Raatma olid infot ürituse toimumi-sest hästi levitanud ning seda külastas li-gikaudu 20 inimest. Võib aga arvata, et kõik huvilised seekord siiski uudistama ei jõudnud.

MTÜ Jumalalaegas abivahendi-keskus Silmalaegas müüb nägemis- või kuulmispuudega inimestele, kellel on isikliku abivahendi kaart, tehnilisi abiva-hendeid soodustingimustel. Ostja mak-sab vaid osa nende hinnast. Hinnavahe tasub maavalitsus.

Abivahendite nimekiri on pikk. Nägemisabivahendite hulka kuuluvad näiteks erineva suurendusega luubid, lugemistelerid, kõnelevad vererõhu-mõõtjad ja kaalud, heliraamatute kuula-misseadmed, valged kepid ning palju muud. Kurte inimesi aitavad just nende vajadusi arvestades loodud häiresüstee-mid: suitsuandur, uksekell, beebinutu-alarm. Vaegkuuljatele, kel on kuuldeapa-raadi kasutamine probleemne, on müü-gil samuti kuulmisthõlbustav abivahend.

Tootekataloogiga on võimalik tutvuda kodulehel www.silmalaegas.ee ja infot saab telefonil 53 838 129 või e-posti aadressil janar@laegas.ee.

Väike-Maarja raamatukogu on Eesti vallaraamatukogudest kõige aktiiv-sem nägemispuudega lugejate teeninda-ja. Üritusel osalenud raamatukogu juha-taja Irma Raatma on tellinud neile heli-raamatuid Tallinnas asuvast Eesti Pime-date Raamatukogust. See on raamatuko-gu, mis teenindab nägemispuudega või muude tavakirjas teksti lugemist takista-vate puuetega inimesi.

Kuid ka Pimedate Raamatuko-gul on uuendusi. Nüüd ei ole pimedatel või vaegnägemisega inimestel vaja heli-

raamatute tellimiseks, kättesaamiseks ning tagastamiseks enam valla raamatu-kokku minna. Vajalik on registreerida end Eesti Pimedate Raamatukogu luge-jaks. Kõigil Pimedate Raamatukogu luge-jatel on võimalik endale soovitud heli-raamatud, -ajalehed ja -ajakirjad postiga koju tellida. Raamatukogule ta neid ta-gastama ei pea. Lugejale on see teenus tasuta. Postikulud tasub Pimedate Raa-matukogu.

CD-dele salvestatud DAISY standardis heliraamatuid saab kuulata DAISY-pleieri või arvutiga. DAISY stan-dardis heliraamat võimaldab lugejal hõlpsasti leida peatükkide ja lõikude al-gusi ning kohti, kus kuulamine katkes-tati. DAISY-pleier on just pimedate luge-jate jaoks välja töötatud seade. Nupud on erineva kujuga ja reljeefsed. See seade juhendab ka kuulajat häälega. Esmalt ütleb „Tere tulemast!“ Muide, MTÜ Ju-malalaegas ja Eesti Pimedate Raamatu-kogu töörühm pälvis pimedate tehnilis-tele abivahenditele eestikeelse hääljuhen-damise loomise eest 2010. aasta parima keeleteo auhinna.

Lugeja saab Pimedate Raamatu-kogust korraga endale postiga koju telli-da kuni viis heliraamatut. Mittetagasta-tavaid heliraamatuid ning heliajalehti ja -ajakirju saadetakse iga kahe nädala ta-gant. Lugejad saavad ülevaate kogusse lisandunud raamatutest igakuiste raama-tututvustajate vahendusel, mis jõuavad nendeni kas CD-del või e-postiga. Raa-matututvustaja on kättesaadav ka raama-tukogu kodulehel.

Eesti Pimedate Raamatukogu on avatud esmaspäeval kell 12-18 ja teisipäe-vast neljapäevani kell 10-16. Laenutuste-lefon on 6 748 212, e-posti aadress laenus@epr.ee ja koduleht www.epr.ee.

Kui Teil on sugulasi, sõpru või tuttavaid, kes seda kirjutist lugeda ei näe, palun rääkige neile siin kirjutatust. Nii saaksite neid aidata paremini toime tulla ja kirjandusega kursis olla.

Priit Kasepalu,
Eesti Pimedate Raamatukogu
teabejuht

Võlanõustamisteenus

Alates märtsist hakkab Lääne-Viru Ra-kenduskõrgkool Sotsiaalministeeriumi poolt läbiviidud hanke tulemusel korral-dama võlanõustamisteenust Lääne-Viru-maal.

Võlanõustamise teenuse sihtgru-pi moodustavad tööealised sotsiaalma-janduslike probleemidega võlanõusta-misteenust vajavad isikud, kes ei ole ar-vele võetud Eesti Töötukassas.

Eesmärk on pakkuda sihtgrupi-le kvaliteetset ja kättesaadavat võlanõus-tamisteenust maakonna piires, et aidata isikul planeerida tema rahalisi vahendeid kohustuste täitmiseks ja võlgnevuse kõr-valdamiseks, abistada ja nõustada teda sobivate lahenduste väljaselgitamisel ja nõustada ning juhendada isikut, et välti-da uute võlgnevuste tekkimist.

Võlanõustamise teenust osutata-

vad kaks lepingulist nõustajad Rakveres Rohuaia 12 asuvates nõustamisruumi-des. Kui nõustataval ei ole võimalik tee-nuse saamiseks tulla nõustamiskeskuses-se Rakveres Rohuaia 12, lepitakse kokku teenuse osutamine nõustamisteenust vajavale isikule lähimas vallavalitsuse, raamatukogu või kooli ruumides, mis on teenuse läbiviimiseks sobivad ja tagavad privaatsuse. Vajadusel osutatakse nõus-tamisteenust nõustatava juures kodus.

Võlanõustamise lepingu raames on ette nähtud pakkuda võlanõustamis-teenust maakonnas kokku 575 tundi (al. lepingu sõlmimisest kuni 31.12.2011).

Tiia Murulaid
Täiend- ja ümberõppekeskuse
juhataja
Telefon 322 3566; 5698 9069

Doonoripäev Väike-Maarjas 31. märtsil

Kas teadsite, et Eesti regilaulus tähistab sõna punane hoopiski kaunist? Seega punane kingitus on kaunis kingitus.

Verekeskus kutsub doonoreid tegema kaunist kingitust.

Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus korraldab Väike-Maarjas doonoripäeva neljapäeval, 31. märtsil kell 11.00 - 15.00 Väike-Maarja Rahvamajas (Pikk 2, Väike-Maarja).

2010 oli Lääne-Virumaal taas edukas doonorluse-aasta: Rakveres, Haljalas, Kadriinas, Mödrikul, Tamsalus, Tapal ja Väike-Maarjas toimus 29 doonoripäeva, mida külastas kokku 2837 abivalmis inimest ning 2477 vereploovutuse abil täienesid haiglate verevarud 1100 liitri võrra.

Lääne-Virumaa doonoripäeval liitus doonorite perega 483 inimest. Verekeskus tänab kogu südamest kõiki Lääne-Virumaa doonoreid ja koostööpartnereid ning rõõmustab peatsete kohtumiste üle!

Väikest verekaotust talub inimese organism suhteliselt hästi, kuid suurema verekaotuse korral on vereülekanne parim viis selle kompenseerimiseks. Vereülekandeid tehakse traumade, vähktõve, vere- ja maksa-haiguste, põletuste, vere hüübimishäirete, sünnitusabi jne korral, kuid ka plaanilistel operatsioonidel.

Doonoripäeva külastamiseks tuleks varuda umbes 45 minutit, millest vereploovutus võtab 5 kuni 10 minutit ning ülejäänud aeg kulub ankeedi täitmisele, meditsiinilisele läbivaatusele ning väikesele puhkusele pärast vereandmist.

Vereandmine on valutu ja ohutu protseduur, mille käigus võetakse doonorilt 450 ml verd. See moodustab olenevalt kehakaalust kõigest 7-13% kogu täiskasvanu inimese verest.

Tule doonoriks, kui oled: terve, ei põe hetkel mõnda viirushaigust ega tarvita ravimeid, puhanud ja söönud, kehakaaluga üle 50 kg, 18-60-

aastane.

Viimasest vereandmisest peab olema möödunud meestel 60 päeva ja naistel 90 päeva.

Meie tublid doonorid Karin Veski, Hendrik Pärnamägi, Sirje Tiimus, Eha Valdna, Raimo Kuusemäe, Raivo Kuristik, Kaupo Münter, Signe Jürna, Merle Kreen, Roza Augervald, Ly Niinelaid said vallavanema tänukirja Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud kontsert-aktusel rahvamajas 25.veebruariil. Ellu Moisa fotol hetk enne aukirjade üleandmist.

Kasulikud nõuanded teie igemete tervise tagamiseks

Üks osa heast suuhügieenist on hammaste harjamine vähemalt kaks korda päevas ja hambaniidi kasutamine.

See on oluline selleks, et hoida hambad tervetena ja vältida igemehaigusi. Hambakatt on peamine igemehaiguste põhjustaja, mille igas grammis on üle miljardi bakteri ja igal inimesel on oma unikaalne hambakatu struktuur. Kui kattu hammastelt ja ka raskesti lipipääsetavatest igemepiiri alustest piirkondadest ei eemaldata, siis see koguneb ning ärritab igemeid ja võib tekitada tõsiseid kahjustusi.

Et kõige rohkem kattu koguneb hammaste vahele, algab igemepõletik just siin ja levib ümber hambakaela. Katt ärritab igemeid ning võib tekitada gingiviiti, mis on igemehaiguste esimene aste. Gingiviit on igemete põletik, mis võib põhjustada igemete veritsemist hammaste pesemise ja hambaniidi kasutamise ajal ning ka kõvema toidu söömisel (nt.õuna). Tihti teevad patsiendid vea, pestes veritsevat iget harvemini või ei pese haiget kohta enam üldse. Selle tagajärjel haigus ainult progresserub. Lisanduda võivad valulikkus, punetus, turse, halb hingeõhk ning harvem igemete vohamine ja haavandid.

Kui katt on olnud hamba pinnal pikka aega, hakkavad sellesse süljest ladestuma mineraalsoolad. Nii tekib hammastele kollakaspruun hambakivi, mida ei ole enam võimalik hambaharjaga eemaldada. Hambakivi moodustub hamba pinnale väga tugevalt, nii et seda saab eemaldada vaid professionaali abiga. Moodustunud hambakivi tõttu on kattu raskem eemaldada. Erinevatele inimestele tekib hambakivi ja katt erinevalt. Hambakivi moodustumiseks vajalik kalsium eraldub enamasti süljest. Seetõttu moodustubki hambakivi enamasti alumiste esihammaste taha, kuna süljenäärmed paiknevad alumisel lõualuul keele all. Hambakivi on pruun, hall või mustjas ja näib kui katlakivi, mis lokaliseerub igeme ja hamba piiril.

Harvemini põhjustavad igemepõletikku üldhaigused, viirused ja traumad. Gingiviidi arengut ja kulgu võivad raskendada suitsetamine ja teatud ravimite kasutamine, aga ka raseduse ajal organismis toimuvad hormonaalsed muutused.

Igemepõletikku esineb sagedamini lastel ja noortel

Igemepõletikku võib esineda igas vanuses, kuid sagedamini esineb lastel ja noortel inimestel. Alla kuueaastastel lastel esineb gingiviiti harva, hiljem suureneb esinemissagedus järk-järgult.

Puberteedieas täheldatakse gingiviiti 90%-l noorukitest.

Varakult kindlaks tehtud gingiviidi võib peatada korraliku igapäevase suuhügieeniga ning regulaarsete visiitidega hambaarsti juurde. Õigeaegse raviga on võimalik haigus peatada ja igemekoe taastuvad algsel kujul. Kui jätta gingiviiti ravimata, võib see areneda tõsiseks igemehaiguseks (parodontiidiks) ja see võib tekitada püsivaid kahjustusi. Inimesed tavaliselt ise ei märka probleemi olemasolu, kuna vere kogus, mis igemest tuleb pole märgatavalt suur, see seguneb pasta ja süljega. Seepärast peabki külastama regulaarselt hambaarsti, kes pöörab teie tähelepanu probleemi olemasolule.

Ärge andke hambakatule võimalust piiramatult koguneda ja teie hambaid kahjustada!

Teie hammaste tervis on teie kätes ning te saate tõsiseid suuõõne probleeme vältida, kui hoolitsete igapäevase hea suuhügieeni eest ja käite hambaid arsti juures kontrollimas. Hambakivi ei saa ühelgi kodusel meetodil eemaldada, ainuke vahend on professionaalne hammaste puhastamine. Olemasolevat hambakivi ei eemalda ükski hambahari ega hambapasta. Parima ravitulemuse saavutamiseks järgige kindlasti hambaarsti soovitatud nõuandeid. Harjake oma hambaid vähemalt kaks korda päevas vähemalt 2 minutit. Pidage meeles, et harjata tuleb hammaste nii sise- kui väliskülgi. Väga heaks enese kontrolli vahendiks on apteegis saada spetsiaalsed kattu värvivad tabletid, mida näritakse pärast hammaste pesu. Pesemata kohad värvuvad punaseks. Ärge unustage, et hambaarsti soovitatavad hambaharja vahetada iga kolme kuu tagant. Saadaval on palju erinevaid hambapastasid ja hambaharju, kuid mitte kõik neist ei ole hamakatu kogunemise aeglustumisel ja igemehaiguste arenemise vähendamisel efektiivsed. Igemehaiguse ja selle vältimiseks tuleks kasutada hambapastat, mis sisaldab antibakteriaalseid (nt.triklosaani) ja hambakivi vastaseid aineid (pürofosfaate). On tõestatud, et elektrilised roteeruvad, vibreerivad hambaharjad eemaldavad rohkem kattu kui harilikud hambaharjad.

Gingiviit võib edasi areneda parodontiidiks, mis on juba raskem haigus ja mida on raskem kontrolli alla saada. Igemepõletiku tagajärjel kujunevad igemetaskud, kuhu peetub katt ja mida on raskem juba puhastada. Parodontiidi korral võib esineda halb hingeõhk, igeme taandumist, mädane eritis hammaste ja igemete vahelt, hammaste asendi muutused, hammas-

te loksumine ja lõpuks ka hammaste kaotus. Parodontiit kahjustab lisaks igemetele ka hammast toetavat luud. Kusjuures enamik täiskasvanuid kaotab hambaid mitte kaariese tõttu, vaid läbi mõne igemehaiguse, nagu parodontiit. Igal üle 35-aastaselt inimesel on praegu, või on olnud mingil kujul igemehaigus. Hamba kaotus täiskasvanueas on tihti parodontiidi tagajärg, siiski ei ole igemehaigused, nagu näiteks parodontiit, vananemise vältimatu osa. Iga päev hambaid pestes ja hambaniiti kasutades ning regulaarselt hambaarsti juures käies suurendate võimalusi säilitada oma terved hambad ja igemed kogu elu jooksul.

Parodontiit - märkamatu arenev haigus

Sageli jääb parodonti haigestumine kuni küllaltki kaugele arenemiseni märkamatuks. Juba väljaarenenud haiguse korral ei ole kahjustused enam pöörduvad; ainult professionaalne raviplaan ning igapäevase suuhügieeni parandamine kodus võib edasise kahjustusi piirata. Hambakivi, mis moodustub hamba pinnal, üleväl- ja allpool igemeid ning proteesidel ja klambritel, sisaldab hambakatu mineraliseeritud kõvasid sadestisi ning sülgjes leiduvaid soolasid. Hambakivi moodustub kiht kihi kaupa. Hambakivi kareda pealpinna tõttu moodustub igemekoe lähedale bakteriterohke katt ja sageli tekib hambakivi piirkondadesse, mida on raske põhjalikult puhastada. Seetõttu on regulaarsed kontrollvisiidid arsti juurde ning professionaalne puhastamine hammaste ja igemete tervislikust seisukohast väga tähtsad.

Parodontiit on pöördumatu protsess

Tänapäevaste ravimeetoditega suudetakse küll haigus peatada, kuid endist olukorda täielikult tagasi ei saa. Seetõttu on hea ravitulemuse saavutamiseks oluline haiguse varajane avastamine ja õigeaegne ravi, milles on inimesel endal võimalus palju ära teha. Koduse ravi aluseks on põhjalik ja regulaarne hammaste harjamine soovitatavalt pehme ja tiheda hambaharjaga ning hambavahede puhastamine hambaniidi või hambavaheharjaga. Peale selle võib kasutada taimseid komponente ja kloorheksidiini sisaldavaid hambapastasid ja suuloputusvedelikku. Patsiendile sobiva pasta valik oleks õigem teha koos raviarstiga.

Eelneva põhjal saab öelda, et oma hammaste tervis on iga inimese enda teha ja lihtsate vahenditega saame ise ära hoida igeme- ja hambahäigusi. Haigust ennetada on alati lihtsam ja odavam, kui ravida juba väljakujunenud haigust. Alusta korralikku suuhügieeni juba täna ning ela oma elu kauni naeratusena kauem ja õnnelikumalt.

Hambaarst Pia Lepiksoo
A&K Caritas OÜ
tel. 325 5633

Kui Sul on olnud nõelravi, tätoveerimisi või naha augustamisi, saad verd loovutada 6 kuu möödudes. Vereploovutusele tulles võta palun kaasa pildi ja isikukoodiga isikut tõendav dokument.

Verekeskus soovib tutvuda lisainfoga www.verekeskus.ee.

PS! Nüüdsest saab meie tegemist silma peal hoida ka Facebooki fännilehel Doonorid ja Sõbrad www.facebook.com/DoonoridjaSõbrad.

Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus

Rinna- ja emakakalevähk tuleb avastada varakult

Rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringud on osa riiklikust vähiennetuse strateegiast, mida rahastatakse nii riigi kui ravikindlustuse eelarvest. Neist on viimastel aastatel palju räägitud.

Haigekassast küsitakse ikka ja jälle vähiskriiningute korralduse kohta: millal saan kutse ja miks on valitud just need sünniaastad? Küsitakse ka seda, miks noorematele naistele rinnavähi uuringuid ei tehta või mida teha kutse kaotamise korral. Sõeluuringu korraldusse viiakse sisse üha enam täiendusi, et tagada kutsete jõudmine adressaatideni ja edasise tegevuse tõrgeteta toimimine. Ka kõigil tervisedandajatel on vähi sõeluuringute korraldusest hea teada. Seetõttu annamegi aasta alguses ülevaate vähi sõeluuringutest ja sellest, keda sel aastal uuringutele kutsutakse ning kus seda teha saab.

Rinnavähi ennetamine

Vähi sõeluuringutega on tõendus põhisel võimalik haigus varakult avastada, hakata kasutama efektiivseid ja tervist enam säästvaid ravimeetodeid ning pikendada tervena elatud elu.

Rinnavähi skriiningu sihtrühma kuuluvad 50-62-aastased ravikindlustatud naised, uuringutele kutsutakse neid kaheaastase intervalliga. Sõeluuringud on mõeldud eelkõige tervele, ilma kaebuste ja sümptomiteta naiste uurimiseks. Rindade skriiningu suunaatud 50. eluaasta piiri ületanud naistele, kuna sellest vanusest alates haigestumus kasvab. Noorematel naistel on tihedam rinnakude, mis piirab mammograafilise uuringu tulemuste adekvaatsust hindamist. Samuti tuleb arvestada sellega, et iga uuringuga saadakse kiiritust, mistõttu tuleb uuringud teha siiski vaid põhjendatud vajadusel.

Rinnauuringutele kutsutakse 2011.aastal ligi 55 00 naist. Lisaks skriiningule rahastab haigekassa mammograafilise uuringuid üldises korras ja rinnakaebuste korral. Kui naine on alla 50-aastane, võib ta kaebuste korral minna uuringule perearsti või günekoloogi saatekirjaga, sama kehtib skriiningutevahelise perioodi kohta.

Liikuvate mammograafia bussi abil tehakse rinnauuringud kättesaadavaks maakonnakeskustes. Enne seda saadab haigekassa nende maakondade naistele ka uuringul osalemise kutsed. Rakveres on mammograafiabuss uuesti uuringuid tegemas Rakvere haigla polikliiniku juures 19. septembrist kuni 27. oktoobrini. Info tel 627 4470, 627 4471.

Emakakaelavähi ennetamine

Emakakaelavähk on üks vähi liikidest, mida on võimalik vältida. Vähieelne seisund võib kesta 10 -15 aastat. Kõik suguelu alustanud naised peaksid 2-3 aasta tagant andma PAP-testi, mille abil leitakse emakakaelal muutused enne, kui on välja kujunenud vähk.

Emakakaelavähi skriiningu sihtrühm on laiem ja kutsutavate valimise põhimõte on aastaid olnud ühesugune. Igal aastal kutsutakse uuringutele naised, kes on peamiselt 30-, 35-, 40-, 45-, 50- ja 55-aastased. Uuringumeetodina on kasutusel PAP-test, mida naistearstid teevad ka tavapärastel günekoloogilistel tervisekontrollidel. Seetõttu kutsutakse haigekassa uuringule vaid need naised, kellele ei ole eelneval aastal PAP-testi tehtud. Eesmärk on kaasata just need naised, kes eelneval perioodil pole arstide vaateväljas olnud. Alates 2008. aastast tehakse emakakaelavähi skriiningu osana kõigile naistele kahtluse korral ka HPV DNA-test, et välistada võimalikud valepositiivsed analüüsitulemused.

Lihtne test võimaldab avastada vähieelsed seisundid, mis on kergesti ravitavad. Nende õigeaegse ravi korral aga on vähk välditav.

Uuringul osalemiseks ei pea kutsut ootamagi,

sest kõik kutsed ei pruugi ühel või teisel põhjusel adressaadini jõuda. Uuringule võib registreeruda juba praegu ja edasi kogu aasta jooksul.

Haigekassa saadab aastaringelt naistele rahvastikuregistri aadressile ka meeldetuletusi sõeluuringul osalemise võimalusest. Aasta alguses saavad kutsed vanemate sünniaastade naised, aasta teises pooles nooremad naised. Sõeluuringul osalemiseks tuleb lihtsalt helistada kõige sobivamasse tervishoiuasutusse olenemata haigekassa kindlustuspiirkonnast. Ravikasutuses kontrollitakse sõeluuringule registreerimisel eelkõige sünniaastat ja ravikindlustuse kehtivust. Uuringule tulekul tuleb kaasa võtta isikut tõendav dokument ning kehtiva ravikindlustuse korral on uuring tasuta.

Lisainfot ja mammograafiabussi ajagraafiku leiab haigekassa veebilehelt www.haigekassa.ee/enetus.

Kingi endale kindlustunne ja osale vähi sõeluuringutes!

Sirje Vaask, haigekassa tervishoiuteenuste osakonna peaspetsialist

Väike-Maarja oli maakonna talimängudel kolmas

Märtsi alguil võistlesid maakonna omavalitsuste võistkonnad Lääne-Virumaa talimängudel. Võistlused toimusid Väike-Maarjas (korvpall, koroonale, male), Triigi spordihoones (lauatennis), Uudeküla jäähokistaadionil ja Ebaveres Tervisespordikeskuses.

Laupäeva õhtuks asus koroonale ja male alavõitudega ning hokiturniiri teise kohaga juhtima Viru-Nigula. Viis punkti vähem olid kogunud korvpalli võitja Väike-Maarja ja hoki võitja Tamsalu ning neist omakorda punkti kaugusel Sõmeru. Viiest valik-alast läks koondarvestusse kolm edukamat.

Talimängude põhiala - murdmaasuusatamine toimus pühapäeval Ebaveres ning see kohustuslik ala määras ka lõpliku võistkondliku paremusjärjestuse. Suusatamise võitis Sõmeru nappi ühepunktilise eduga Rakke ees ning kolmas oli Tamsalu, edestades omakorda Väike-Maarjat 2 punktiga. Ka Viru-Nigula kolm suusatajat töid oma võistkonnale vajalikud punktid.

Kokkuvõttes kolm paremat võistkonda: I koht Sõmeru (56 punkti), II koht Viru-Nigula (55 punkti) ja III koht Väike-Maarja (53 punkti). Kahel päeval osales talimängudel 252 harrastussportlast 13 omavalitsusest. Väike-Maarja vald jäi üldkokkuvõttes kolmandaks. Meie võistkon-

na kohad alade kaupa: I koht korvpallis, III koht jäähokis, 4. koht lauaten-nis ja koroonas ning suusatamises.

Jäähokis saime ühe võiduga Rakvere valla üle kokkuvõttes kolman-da koha.

Lauatennises olime üldkokku-võttes neljanda. Meeste vanuseklas-sis esikoha Mihkel Niinemets, 14. koha Eerek Preisfreund. M 17 klassis oli 4. Andreas Preisfreund, N 17 klassis esi-mene Laura Komp.

Koroonale võitis naiste arvestu-ses Maili Tannbaum Väike-Maarjast ja meeste arvestuses Ain Vihermets Kad-rinast.

Meie võistlejate kohad: 18.Hil-lar Elia, 19. Ain Peetjärv, Heino Sein, 24.Taimar Kotpi, 25.Lauri Pentjärv. Suusatamises sai Väike-Maar-ja valla võistkond kokkuvõttes samuti neljanda koha. Tulemused: N 17 vanu-seklassis 5.Maris Möldre, 6.Anu Reiman, M 17 vanuseklassis 6.Sten Arulaan, 8.Tair Stalberg, naiste arves-tuses 6.Margit Beilmann, M 40 vanu-seklassis 6.Jaanus Toger, N 45 vanuse- klassis 5.Tiia Luht, M 50 arvetuses: 5.Tiit Sinisalu, 6.Kalev Ömmik, 7.Ants Rikberg, 8.Valdo Leist.

Males Väike-Maarja vald ei võistelnud. Aitäh kõigile valla eest võistelnutele, samuti korraldajatele. Lisainfo Lääne-Virumaa Spordiliidu kodulehel <http://www.lvsl.ee>

Väike-Maarja jalgratturid olid Eesti talikrossi meistrivõistlustel edukad

5. märtsil toimusid Elvas 17. Eesti ta-likrossi meistrivõistlused.

Selle aasta esimesed medaleid jagati neljas võistlusklassis naistele ja kaheksas võistlusklassis meestele.

Kokku osales ligi 200 ratturit. Tõsistes talvistes oludes toi-munud võistluse libedal rajal olid olu-lise tähtsusega tehnilised oskused ja hea koordineatsioonitunnetus.

Väike-Maarja noored jalgrat-turid esinesid talikrossil väga hästi.

Alvar Urbas tuli M-16 vanu-seklassis Eesti meistriks. Võistluse käi-gus läbiti kolm 3,4 km ringi. Keskm-

seks kiiruseks mõõdeti talle 21,41 km/h. Samas vanuseklassis tuli 31 lõpetanud võistleja seas Sten Arulaan 5. ko-hale ja Gert Puusta 17. kohale.

M-14 vanuseklassis sai Tair Stalberg 5. koha. Selles võistlusklas-sis läbiti kaks 3 km ringi, lõpetas 36 võistlejat.

Jalgrattapoisse treenib Alar Krull, kelle sõnul võtavad poisid tree-ninguid väga tõsiselt ja kõigil neil on head eeldused edasiseks arenguks.

Ilve Tobreluts,
spordi- ja kultuuriosakonna
juhataja

Kiltsi kooli suusatajad on talvel tublilt esinenenud

Lääne-Virumaa algklasside 1.-5.klas-side 2011.aasta murdmaasuusatami-se esivõistlustel saavutasid 1.-3. klas-side arvestuses 1 km sõidus Kadri Reimann III koha, Merette Möldre 12. koha. 4.-5.klasside 1 km sõidus saa-vutas Maris Möldre III koha ja Anu Reimann 4. koha. Kooli võistkond koosseisus: Maris Möldre, Anu Reimann, Kadri Reimann, Merette Möldre, Kristjan Baidusha, Kevin Tobreluts, Wan Ingar Ingeroinen, Joo-sep Joor ja Ants Markson saavutas põhikoolide arvestuses II koha. Õp. Helis Manninen ja treener Urmas Kul-las.

Lääne-Virumaa talimängudel 2011 saavutasid 3 km vabatehnika suusatamises tuli Maris Möldre 5. ja Anu Reimann 6. kohale. Treener Ur-mas Kullas.

Lääne-Virumaa koolinoorte murdmaasuusatamise meistrivõist-lustel Ebaveres saavutas meie kooli võistkond põhikooli arvestuses kol-manda koha. Võistkonna koosseis: Minna Joor, Reelika Vinogradov, Ma-ris Möldre, Anu Reimann, Kadri

Reimann, Kristjan Baidusha, Wan Ingar Ingeroinen, Joosep Joor ja Ants M a r k s o n . D-klassi 2 km distantsil saavutas Ma-ris Möldre II koha ja C-klassi 2 km dis-tantsil Anu Reimann 5. koha. Õpilasi juhendasid õp. Helis Manninen ja treener Urmas Kullas.

ETV noorte suusasarja II eta-pil Holstre-Pollis oli kavas sprint va-batehnikas. Tulemused: Maris Möldre 4.koht, Anu Reimann - 20. koht, Kadri Reimann - 46. koht. Tree-ner Urmas Kullas.

ETV noorte suusasarja III eta-pil Haanjas võisteldi ühisstardist klas-sikadistantsil. Maris Möldre saavutas 8. koha, Anu Reimann 22. koha, Kad-ri Reimann 32. koha. Treener Urmas Kullas.

ETV noorte suusasarja IV eta-pil Mammastes võisteldi suusakros-sis. Maris Möldre saavutas 10. koha, Anu Reimann 29. koha, Kadri Reimann 44. koha. Treener Urmas Kullas.

www.kiltsipk.ee

Virulased jätsid Lurich Cupi võidu koju

Kuni 12-aastastele poistele Väike-Maarjas korraldatud rahvusvahelisel korvpalliturniiril Lurich Cup olid pü-hapäeval kavas otsustavad kohamän-gud. Eestlaste siseasjaks kujunenud finaalis läksid vastamisi korraldaja-te Virumaa PK/Väike-Maarja ja eel-mise kolme aasta võitja Erkmaa Korv-pallikool.

Tulisest heitlusest väljus rohke-arvulise kodupubliku rõõmuks lõpuks võitjana treener Vaido Rego juhenda-tud Lääne-Virumaa meeskond 63:60 (poolaeg 31:27). Erkmaa KK-l oli 10,6 sekundit enne kohtumise normaala-ja lõppu võimalus mänguseis kolme-punktiiviskega viigistada, kuid mees-konna liidri Hugo Erkmaa kaugviske-üritus ei tabanud.

Kolm sekundit enne lõpusiree-ni tegid tartlased vea virulaste tagame-hi Kristofer Veismanni vastu, misjärel too omakorda luhtas mõle-mad vabavisked. Veelkord avanes tartlastel võimalus matš lisaaajale viia, ent Hugo Erkmaa veidi enne lõpusireeni teele saadetud “kolmene” jäi lühikeseks. Võitjate resultatiiv-semad olid Lurich Cupi väärtuslikuma mängija au-hinna (MVP) teeninud Henri Matikainen 21, tur-niiril sümboolsesse viisi-kusse valitud Kristofer Veismann 15 ning Sten Saa-remäel 13 punktiga. Erkmaa KK kasuks viska samuti turniiri sümboolsesse viisikuisse valitud Hugo Erkmaa 33 punkti (li-saks 10 lauapalli). Kaspar Treier lisas tartlaste kontos-se 16 punkti ja üheksa laua-

palli.

Kolmas koht kuulus turniiril Helsingi ToPo-le, kes ületas pronksi-matšis Vilniuse 49:29. Neljale tugeva-male järgnesid Šiauliai-Saule 99, BS Riga, Valmiera ja Peterburi Admiralteiskaja spordikool.

Lisaks eelpool mainitud kol-mele mängijale pärjati eriauhinnaga veel kolme pallurit: All Star viisikusse valiti lisaks Miika Heinonen (ToPo), Paulius Poska (Vilnius BS) ja Gytis Viliusis (Šiauliai-Saule 99).

Lurich Cupi korraldajad täna-vad 22. korda toimunud võistluse toe-tajaid, kelleks olid Väike-Maarja vald, Eesti Kultuurkapitali Lääne-Viru eks-pertgrupp, Dageron OÜ, Aqva Hotel & Spa, OÜ Puhastusekspert, OÜ Artiston, OÜ Balti Betoon, Thorsen Grupp OÜ, Emekan OÜ, OÜ Aksel VA, Gravex Balti OÜ, AS Jalajalg, Agur Trü-

19. vabariigi valdade talimängudel Lähtel

Võtsime osa neljast alast: lauaten-nisest, suusatamisest, meeste ja naiste korvpallist. Lauatennises saavutasime 15. koha (Laura Komp, Väino Stoltzen, Mihkel Niinemets ja Andreas Preisfreund), suusatamises 21. koha (Valdo Leist, Tiia Luht, Sten Arulaan, Tõnis Saar, Tair Stalberg, Tiit Sinisa-lu, Ants Rikberg), meeste korvpallis jäime 13. kohale (Raul Sinisalu, Janis

Vahter, Marek Suits, Martin Dorbek, Rivo Täheste, Mihkel Kurg, Kaspar Lamp, Indrek Aksel, Mihkel Mager, Andri Part, Raimu Saaremaa, Jaanus Valk) ja naiste korvpallis jagama 11. 2. kohta. Kokkuvõttes saavutasime 13. koha.

Maakonna valdade talimängud Need toimusid Väike-Maarja ja Tamsalu spordirajatistes ja meie

Tulemusi maadlusmatilt

Nädalavahetusel, 13. märtsil Põltsa-maal toimunud juunioride Eesti Meist-rivõistlustel vabamaadluses saavutas meie klubi esindaja Tamsalu gümnaa-siumis õppiv Liis Järvamägi naiste ar-vestuses 3.koha

Laupäeval, 19. märtsil toimu-sid Luunjas rahvusvahelised Jaan Jaago mälestusvõistlused kreeka-roo-ma maadluses. Meie valla noored saa-vutasid järgmised kohad: Anatoli Larionov - 2. koht ja Jevgeni Hamidžanov -3.koht (Kiltsi Põhikool) ning Simuna Kooli õpilane Holger Toots 4. koha ja Kristjan Baiduza 5. koha (Kiltsi Põhikool).

Laupäeval, 19. märtsil toimu-sid Vinnis Lääne-Virumaa lahtised su-momeistrivõistlused West-Viru Open

2011. Maakonna tugevamate sumoka-te kõrval esinesid sumokad ka Narvast, Tallinnast ja Aserbidžaanis sumokoon-dis. Meie valla sumokoondis esines küllaltki edukalt. Saavutasime järgmi-sed kohad: Anni Pent Kiltsi Põhikoo-list - 1. koht oma kaalus ja 3. koht ab-soluutkaalus, Triin Hiilaid - 3. koht absoluutkaalus (Kiltsi Pk), Jarko Visna-puu - 1.koht (Väike-Maarja Õppekes-kus), Allan Läll - 3. koht absoluut-kaalus (Simuna Kool), Rauno Kuuse-mets -3. koht (Väike-Maarja Gümnaa-sium), Lauri Raitshuk - 3.koht abso-luutkaalus, Liis Järvamägi - 1. koht ja 3.koht absoluutkaalus ning Merike Järvamägi - 2. koht (Tamsalu Gümnaa-sium).

Lembit Kalter
treener

Rakvere kutsub kõiki maakonna tervisesõpru ÖÖjooksule!

AQVA Spaa Ööjooks - Rakvere lin-napäevade raames läbiviidav ter-visespordi üritus, kuhu oodatud kõik liikumist, tervist ja ühistegemi-se rõõmu hindavad inimesed.

Distantsid: 21, 10 ja 5 km, ühisstart Rakvere Keskväljakult. Poolmaratoni lõpetajaid ootab AQVA veepidu. Poolmaratoni kiirei-

male 1000 euro suurune rahaline au-hind. Kõigile osalejatele tasuta fotod üritusest. Kepikõndijatele eraldi auhin-nafond.

Korraldajad ootavad vähemalt 2000 osalejat ja mitut tuhandet pealt-vaatajat.

Soodsam registreerimine kuni 1. maini: www.eestimaraton.ee.

Turniiri lõplik paremusjärjestus:

1. Virumaa PK/Väike-Maarja,
2. Erkmaa KK,
3. Helsingi ToPo,
4. Vilnius BS,
5. Siauliai-Saule 99,
6. BS Riga,
7. Valmiera,
8. BS Admiralteiskaja

kikoda, Ruut Disain.
Tulemused (Lurich Cup 2011)
pühapäev, 20.märts:
7.-8. koht: Valmiera - BS Admiral-teiskaja 62:37
5.-6. koht: BS Riga - Shiauliai-Saule 99 39:54
3.-4. koht: Vilnius BS - Helsingi ToPo 29:49
1.-2. koht: Erkmaa KK - Virumaa PK/ Väike-Maarja 60:63

Margus Martin,
Rakvere Spordikeskus
Foto: Rakvere Spordikeskus

saavutasime Sõmeru ja Viru-Nigula järel kolmanda koha. Üksikaladest olime korvpallis esimesed, jäähokis kolmandad, lauatennises ja koroonas neljanda. Osa võitis kokku 13 valda. Järjekordselt andis heas mõttes tun-da eelmisel aastal spordiklubide juur-de moodustatud osakonnad. Osakon-na juhatajad Jaanus Valk, Väino Stoltzen, Erek Preisfreund, Aimar Türbsal ja Maili Tannbaum andsid suure panuse võistkondade komplek-teerimisel.

Ants Rikberg

Valla meistrivõistlused lauaten-nises

Valla meistrivõistlustest võitis kokku osa 16 harrastussportlast. Parimad olid tüdrukutest Laura Komp ja Gerda Savolainen; meestest: 1. Mihkel Nii-nemets, 2. Andreas Preisfreund, 3. Väi-no Stoltzen, noormeestest: 1. Fred-Kevin Maasik, 2. Raidar Heinsalu ja 3. Sander Komp.

Ants Rikberg

Gümnaasiumi poisid tulid saalihokis teiseks!

Eesti Koolisportdiliidu saalijalgpalli rahvaliiga finaali võistlustel Raplas saa-vutas 6.-9. klassi poiste võistlusklassis Väike-Maarja gümnaasiumi võistkond teise koha Kohila gümnaasiumi järel ja Antsla gümnaasiumi ees. Võidukas võistkonnas võistlesid: Andris Jaani-mägi, Hans Keskülla, Mark Liivalaid, Thomas Tammus, Linnar Tark, Ras-mus Rikken.

Kalmistumeistrite kontaktandmed
Väike-Maarjas:
Ruth Palmiste,
tel 516 1809
Simunas:
Helvi Vahter, tel 524 7944

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00.
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.

Koguduse kodulehel saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub **igal teisipäeval kell 18.00** Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

EELK Väike-Maarja koguduse annetusarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Väike-Maarja Hoolekande- ja Tervisekeskuse (Ravi 1 II korrus) hooldekodu päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:** naha- ja haavahooldusvahendid, imavad aluslinad, mähkmed jm. Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.
Tellitud tooted tuuakse kohale **11. aprillil kell 9.30.**
Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel 326 1345, 5656 4959.

Elna poes (Väike-Maarja Tamme 2a)
NÜÜD LÕNGAD SOODUSHINNAGA!
Müügil ka seemned, kasvuturvas, lilled, küünlad, Suva sokid, sukapüksid ja käsitöotarvikud, koera- ja kassitoit laohinnaga jpm.
Meilt leiad sobiva kingituse ja kaardi!
Avatud esmaspäevast pühapäevani, tel 5373 5059 Elna Lumiste

Suur tänu!

Möödunud Riigikogu valimistel pälvisin 894 läänenvirulase usalduse. Suur enamus neist olite just Teie, kallid Väike-Maarja elanikud. Seetõttu avaldan oma siirast tänu nii enda kui ka Eesti Keskerakonna poolt!

Tänades,
Siret Kotka

1.aprillil 2011 kell 18 Väike-Maarjas Ravi 1 naeru-jooga õhtu.
Juhendab Siiri. Osavõtt 2 euro. Info ja registreerimine tel. 5340 1839 või tliva@hotmail.ee

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja: Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee
Toimetaja: Hilje Pakkanen, tel 329 5757, 522 2294, hilje.pakkanen@v-maarja.ee.
Toimetuse kolleegium: Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi. Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt **5. kuupäevaks**. (Fotod palume saata dokumendi failist eraldi.)
Toimetus võib tekste lühendada. Toimetus ei vastuta reklaamide sisu eest.
Trükitud: AS Trükikoda TRÜKIS, Pargi 27F, 41 537 Jõhvi. Ilmub kord kuus. Tiraaz 1000 eksemplari. Tasuline, 0,20 eurot
Tellimine Eesti Posti vahendusel, tellimisindeks 00719.

Õnnitleme eakaid aprillikuu sünnipäevalapsi!

Õnne tänasteks tegudeks, õnne homseteks olemisteks, õnne tuleviku toimetusteks!

93 Ida Blumfeldt	84 Lidia Abassova	81 Ilse Kurs
93 Aino Roots	83 Ölme Silla	81 Viivi Lõhmus
88 Johannes Kübarsepp	83 Vally Tätte	80 Rein Rääk
88 Imbi Lillo	83 Renanda Kuk	75 Einu Saage
87 Loreida Pardonon	83 Aliide Sikkar	70 Salme Linus
86 Evald Lang	83 Laine Kuusemäe	70 Eliile Aunapuu
86 Naima-Miralda Otsalt	82 Tooni Lõhmusmägi	70 Luule Jõerand
86 Lilli Ahlberg	82 Asta Press	70 Lembit Aal
85 Valerina Vasli	81 Maret Terav	

Soovime palju õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et tema sünnipäev ja vanus avaldatakse, anda sellest teada vallalehe toimetajale telefonidel 329 5757 või 522 2294.

Arstide numbrid
Perearst Tiina Vilimaa
Väike-Maarjas, Ravi 1, tel 325 5313, 505 4840
Perearst Tiia Liivalaid:
Väike-Maarjas, Ravi 1, tel 326 1247, 5340 1839
Simunas Allee 9-19, tel 323 7131, 5340 1839
Vastuvõtutajad Väike-Maarjas:
E, K 8.30-13, T 8-12, N 13-18, R 8-9 (õde 9-16).
Simunas T 14-17, R 10-13.
Telefonikonsultatsioonide ajad: E, K, R 13-14 ja T, N 12-13
Perearst Mall Lepiksoo:
Väike-Maarjas, Ravi 1, tel 326 1166, 528 5225

HAMBARAVI A&K Caritas
Ravi 1a Väike-Maarja, tel 325 5633
Dr Kersti Alt, dr Krista Haugas, dr Pia Lepiksoo
Hambaravi Riina Laanemägi OÜ
Väike-Maarja, Ravi 1, tel 326 1104
Dr Riina Laanemägi, dr Külli Sepping
Simuna hambaravi- ja proteesikabinet
Aadress: Allee 9-4, Simuna, tel 511 8379, dr Kiira Paju

Naistearst dr Liivi Mitt
Ravi 1 Väike-Maarja, tel 322 0600, 516 8657

Tootäis päikesekiiri, suletäis sooje sõnu, peotäis kauneid lilli!

Kallis MARIKA Teidla ja ELVE Nõgene!
Soovime palju õnne juubeli puhul!

Väike-Maarja lasteaia pere

Tule mõisa!
2011. aastal on Eestis muuseumi-öö tunnuslauseks „Õõs on aardeid“. Väike-Maarja valla suuri- ja väikese aardeid, mis kahjuks ei ole nii tuntud kui Lahemaal jäävad hääberid. Seetõttu on kavas laupäeval, 14. mail korraldada ringreis Väike-Maarja valla mõisatesse. Külastatakse Pudiweret, Avandust, Varangut, Kiltsit ja Vaod. Ekskursiooni on palutud juhendada tuntud ajaloolane **Jüri Kuuskemaa**, kelle suured teadmised ja kaasakiskuv esitus annavad võimaluse saada uut teavet mõisate ajaloo kohta. Muuseumiööringreis lõpeb Kiltsi mõisas kammermuusika kontserdiga.
Sõit algab kell 17.00 Väike-Maarjast. Buss võtab peale reisijaid ka Triigist, Määrist ja Avanduselt ning viib õhtul tagasi.
Kuna kohtade arv bussis on piiratud, siis palume eelnevalt registreerida muuseumi telefonil 326 1625. Osalustasu on 5 eurot.
Reeli Freiental
Väike-Maarja muuseumi juhataja

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

Tootäis päikesekiiri, suletäis sooje sõnu, peotäis kauneid lilli!

Remy-Mirko Kütt - 4. veebruaril
Mariliis Pärn - 24. veebruaril

Rõõmsat meelt ja palju armastust!

Kvaliteetsed koera- ja kassitoidud

Saksamaalt - lao hinnaga!!!
Pikk tn. 30 Väike-Maarjas
Rotaks-R ladu avatud E-R 8:00 -17:00
Info 32 20 470 & 52 96 792
Toodete tutvustused www.josera.ee
Arutelu

Hooli oma sõbra eest andes talle vaid parimat!

Head pakkumised kevadiseks suurpuhastuseks!

Rotaks-R laos Pikk tn.30 Väike-Maarjas müügil:

- Klaasipuhastusvahend - 5l kanister 5,52€
- Nõudepesuvahend - 5l kanister 8,89€
- Pesupulber (riiete) - 20kg kott 34,51€
- Pesugeel (riiete) - 5l kanister 19,94€

Lisaks hea hinnaga:

- Turbabrikett - alus ca 950kg 108,65€
plokk ca 11kg 1,60€

Täpsem info 32 20 470 või 52 96 792 Ladu avatud E-R 8:00 – 17:00
info@rotaks.ee

Päevakeskus pakub huvitegevust vanemaealistele, Vaos ka noortele

Huvitegevuseks on rohkesti võimalusi ka vanemas eas: kes käib tantsimas, kes laulmas. Endiselt on avatud **päevakeskus Väike-Maarja hooldekodus** eakatele ja puuetega inimestele, kus on erinevaid võimalusi vaba aja sisustamiseks. Ootame aktiivseid ja teotähtlisi inimesi päevakeskusesse, et oma argipäev lõbusamaks ja rõõmsamaks muuta, et vahetada teadmisi-kogemusi, küsida nõu ja saada uusi ideid. Ootame teid!

Väike-Maarja päevakeskuse nädalaplaan: E: 11.00-12.30 istumistants, mälutreening, lauamängud. T: 11.00-12.30 käsitööring (lõngatööd, paelte punumine). K: 11.00-12.30 kunsti ring (joonistamine riidele; võimalusel klaasile, taldrikule). N: 11.00-12.30 peenmotoorika harjutused, jututuba vaegnägijatele. R: 11.00-12.30 muusikatund, küpsetamine. Iga päev 14.00-15.00 on võimalik kasutada internetti (ID-kaardi lugeja olemas). Juhendab Tiia Uutsalu.

Vao päevakeskuses: esmaspäev ja neljapäev kell 16-19 on oodatud noored, teisipäeval kell 10-12 eakad (võimalus mõõta vererõhku, vetteldada).

Päevakeskuses tegeleb Merike Adamson, telefon 5121 216